



REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Këshilli i Ministrave

VENDIM

Nr. ____, datë ____ 2017

MBI

ETIKETIMIN E USHQIMEVE DHE INFORMIMIN E KONSUMATORIT

Në mbështetje të Nenit 100 të Kushtetutës, të nenit 36, pika 3 të Ligjit nr. 9863, datë 28.01.2008 “Për Ushqimin”, i ndryshuar, me propozim të Ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Këshilli i Ministrave,

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi dhe fusha e veprimit

1. Ky vendim ka për qëllim të vendosë bazën për sigurimin e një niveli të lartë të mbrojtjes së konsumatorit në lidhje me informacionin e ushqimit, duke marrë parasysh dallimet në perceptimin e konsumatorëve dhe nevojat e tyre për informacion si dhe duke siguruar funksionimin normal të tregut.
2. Ky vendim përcakton parimet e përgjithshme, kërkesat dhe përgjegjësitë kryesore që rregullojnë informacionin e ushqimit, dhe në veçanti etiketimin e produkteve ushqimore. Ai përcakton mjetet për të garantuar të drejtën për informim të konsumatorëve dhe procedurat për sigurimin e informacionit të ushqimit, duke marrë parasysh nevojën për të siguruar fleksibilitet të mjaftueshëm për t'iu përgjigjur zhvillimeve të ardhshme dhe kërkesave e reja të informimit.

3. Ky vendim zbatohet për a) operatorët e biznesit ushqimor në të gjitha fazat e zinxhirit ushqimor, ku aktiviteti i tyre ka të bëjë me dhënien e informacionit të ushqimit për konsumatorët; b) të gjitha ushqimet e destinuar për konsumatorin e fundit, duke përfshirë edhe ushqimet e ofruara nga furnizues masivë ushqimesh, dhe ushqime të destinuar për furnizim për shërbimin katering; c) shërbimet e kateringut të ofruara nga ndërmarrjet e transportit.

4. Ky Vendim zbatohet pa cenuar kërkesat e etiketimit të parashikuara në dispozita të veçanta të zbatueshme për produkte të veçanta ushqimore.

Neni 2

Përkufizime

1. Për qëllimin e këtij vendimi, termat e përcaktuar në nenin 3 të ligjit nr. 9863, datë 28.1.2008 "Për ushqimin", i ndryshuar, kanë të njëjtin kuptim ndërsa termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- a) "përpunim" është çdo veprim që shkakton një modifikim thelbësor të produktit fillestar, duke përfshirë trajtimin termik, tymosjen, kripjen, staxhionimin, tharjen, marinimin, ekstraktimin, shtrydhjen apo një kombinim të këtyre proceseve.
- b) "produkte të pa përpunuara" janë produkte ushqimore që nuk i janë nënshtruar një trajtimi, përfshirë produktet që janë ndarë, seleksionuar, të bërë në feta, që i janë hequr kockat, të grirë, të rrjepura, të copëtuara, të prera, të pastruara, që i është hequr lëkura, të bluara, të mbajtura në frigorifer, të ngrira, në ngrirje të thellë apo të shkrira.
- c) "produkte të përpunuara" janë produktet ushqimore të marra nga përpunimi i produkteve të papërpunuara. Produktet e tilla mund të përmbajnë ingredient të nevojshëm për përpunimin e tyre, apo për ti dhënë atyre karakteristika specifike.
- d) "enzimë ushqimore" është një produkt i përftuar nga bimë, kafshë ose mikro-organizma apo produkte të tyre, duke përfshirë edhe një produkt të përftuar nga një proces fermentimi në të cilin janë përdorur mikro-organizma:

(i) që përmban një ose më shumë enzima të afta të nxitin një reagim specifik biokimik;

(ii) të shtuara në ushqim për një qëllim teknologjik në çdo fazë të prodhimit, përpunimit, përgatitjes, trajtimit, paketimit, transportit ose ruajtjes së ushqimit;

e) "ndihmës teknologjik" është çdo substancë e cila:

- (i) nuk konsumohet si ushqim në vetvete;
- (ii) është përdorur me qëllim në përpunimin e lëndëve të para, ushqimeve apo përbërësve të tyre, për të përmbushur një qëllim të caktuar teknologjik gjatë trajtimit apo përpunimit;
- (iii) mund të rezultojë e paqëllimshme por teknikisht e pashmangshme, prania në produktin përfundimtar e mbetjeve të substancave ose derivateve të tyre duke u siguruar se ato nuk paraqesin ndonjë rrezik për shëndetin dhe nuk kanë ndonjë efekt teknologjik në produktin përfundimtar;
- f) "Transportues" është substanca e përdorur për të tretur, holluar, shpërndarë ose për të modifikuar fizikisht një aditiv ushqimor ose aromatizues, enzimë ushqimore, lëndë ushqyese dhe/ose substanca të tjera të shtuara për qëllime ushqyese ose fiziologjike në një ushqim pa ndryshuar funksionin e tij dhe pa ushtruar ndonjë efekt teknologjik në mënyrë që të lehtësojnë trajtimin, aplikimin apo përdorimin; e tij

- g) “Aromatizues” është produkti:
- (i) që nuk është përcaktuar për t’u konsumuar si i tillë, i cili është shtuar në ushqim, me qëllim që t’i japë ose modifikojë aromën dhe/ose shijen;
 - (ii) i bërë apo i përbërë nga kategoritë e mëposhtme: substancat aromatizuese, përgatitjet aromatizuese, aromatizues i përfutur nga një proces termik, aromatizues tymues, aromatizues pararendës apo aromatizues të tjerë ose përzierjet e tyre.
- h) “Mish” është pjesa e ngrënshme e kafshëve të mëposhtme, duke përfshirë edhe gjakun:
- i) “Thundrakët Shtëpiakë” janë gjedhët shtëpiakë (duke përfshirë speciet Bubalus dhe Bizon), derrat, dhentë e dhitë, si dhe njëthundrakët shtëpiakë.
 - ii) “Shpendë” janë shpendët e mbarështuar në fermë, duke përfshirë edhe shpendët që nuk konsiderohen si shtëpiakë, por që mbarështohen në fermë si kafshë shtëpiake, me përjashtim të familjes së strucit.
 - iii) “Lagomorfët” janë lepujt, lepujt e egër dhe brejtësit barngrenes.
 - iv) “Kafshë të egra gjahu” janë:
 - i. thundrakë dhe lagomorfë të egër si edhe gjitarë të tjerë tokësorë që gjuhen për konsumim nga njeriu dhe konsiderohen si kafshë të egra gjahu sipas legjislacionit në fuqi, duke përfshirë gjitarë që jetojnë në territor të rrethuar në kushte lirie të ngjashme me ato të kafshëve të egra të gjahut; dhe
 - ii. shpendë të egër gjahu që gjuhen për konsumim nga njerëzit.
 - v) “Kafshë gjahu të rritura në fermë” janë kafshë të familjes së strucit të rritur në fermë dhe gjitarë tokësorë të rritur në fermë, përveç atyre që përmenden në pikën b.
 - vi) “Kafshë të egra gjahu të vogla” janë shpendë të egër gjahu dhe lagomorfë të egër gjahu që jetojnë të lirë në gjendje të egër.
 - vii) “Kafshë të egra gjahu të mëdha” janë gjitarë tokësorë të egër që jetojnë të lira në gjendje të egër dhe që nuk i përkasin përkufizimit të kafshëve të egra të vogla të gjahut.
 - i) “Mish i ndarë në mënyrë mekanike” ose “MNM” është produkti i përfutur nga heqja e mishit nga qërimi i kockave, ose prej skeletit të shpendëve, duke përdorur mjete mekanike, me pasojë humbjen apo modifikimin e strukturës së fibrave muskulare.
 - j) “Mish i përgatitur” është mish i freskët, përfshirë mishin e prerë në copëza, të cilit i janë hedhur ushqime, erëza ose aditivë, ose që i është nënshtruar proceseve të pamjaftueshme për të modifikuar strukturën e brendshme të fibrave muskulare të mishit dhe për pasojë ka humbur veçoritë e mishit të freskët.
 - k) “Produkte mishit” janë produkte të përpunuara që rezultojnë nga përpunimi i mishit apo prej përpunimit të mëtejshëm të produkteve të tilla të përpunuara, në mënyrë që sipërfaqja e prerë tregon se produkti nuk ka karakteristikat e mishit të freskët.
 - l) “Produkte peshkimi”, janë të gjitha kafshët e ujit të kripur ose të ëmbël (me përjashtim të molusqeve të gjalla bivalvore, ekinodermat e gjalla, tunikatet e gjalla, gastropodet e gjalla detare dhe të gjithë gjitarët, zvarranikët, dhe bretkosat) që janë ose të egra ose të zbutura duke përfshirë edhe të gjithë format, pjesët dhe produktet e ngrënshme të kafshëve të tilla.
 - m) “Reklamë” është bërja e një paraqitje në çdo formë, në lidhje me një tregti, biznes, zanat apo profesion, me qëllim për të promovuar furnizimin e mallrave apo shërbimeve, duke përfshirë pasurinë e patundshme, të drejtat dhe detyrimet;

- n) “Reklama mashtruese” është çdo publikim që në çdo mënyrë, duke përfshirë paraqitjen e tij, mashtron apo ka mundësi të mashtrojë personat të cilëve u është drejtuar apo cilit arrin dhe të cilat, për shkak të natyrës së tij mashtruese, ka të ngjarë të ndikojë në sjelljen e tyre ekonomike ose që, për këto arsye, dëmton ose ka mundësi të dëmtojë konkurrentin;

2. Zbatohen gjithashtu edhe përkufizimet e mëposhtme:

- a) “informacion ushqimor” është informacioni për një produkt ushqimor që i jepet konsumatorit të fundit përmes një etikete, materialeve të tjera shoqëruese ose elementeve të tjera, përfshirë mjetet bashkëkohore të teknologjisë ose komunikimin verbal;
- b) “legjislacioni për informacionin ushqimor” janë dispozitat e legjislacionit ushqimor që rregullojnë informacionin ushqimor dhe në veçanti etiketimin, përfshirë rregulla të përgjithshme që zbatohen për të gjitha produktet ushqimore në rrethana të veçanta ose për kategori të caktuara produktesh ushqimore dhe rregulla që zbatohen vetëm për produkte ushqimore specifike;
- c) “informacion ushqimor i detyrueshëm” janë veçoritë ushqimore të cilat duhet të paraqiten për konsumatorin e fundit sipas dispozitave të legjislacionit në fuqi;
- d) “ushqim social” është çdo stabiliment (përfshirë një automjet ose një tezgë të lëvizshme ose të palëvizshme), si restorantet, mensat, shkollat, spitalet dhe ndërmarrjet e kateringut, ku gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tyre të biznesit, ushqimi përgatitet për konsum nga konsumatori i fundit;
- e) “produkt ushqimor i ambalazhuar paraprakisht” është njësi e veçantë e produktit ushqimor e prezantuar si e tillë te konsumatori i fundit dhe tek ushqimi social, që përbëhet si nga produkti ushqimor, ashtu edhe nga ambalazhi në të cilin ai është vendosur përpara se të ofrohet për shitje pavarësisht faktit që ky ambalazh e mbështjell produktin ushqimor në mënyrë të plotë ose të pjesshme, por në të gjitha rastet në mënyrë të atillë që përmbajtja ushqimore të mos mund të ndryshohet pa e hapur ose ndërruar ambalazhin; “produkti ushqimor i ambalazhuar paraprakisht” nuk përfshin produktet ushqimore të paketuara në ambientet e shitjes me kërkesë të konsumatorit apo produktet e ambalazuara paraprakisht për shitje direkt;
- f) “përbërës” është çdo substancë ose produkt, duke përfshirë substancat aromatizuese, aditivët ushqimorë, enzimën ushqimore dhe çdo nënpërbërës i një përbërësi të përbërë, të përdorur për prodhimin ose përgatitjen e një produkti ushqimor dhe të pranishëm në produktin përfundimtar, nganjëherë edhe në formë të transformuar; mbetjet nuk konsiderohen si “përbërës”;
- g) “vendi i prejardhjes” është çdo vend, i deklaruar si vendi prej nga vjen produkti ushqimor, por që nuk është “shteti i origjinës”, emri, emri i biznesit ose adresa e operatorit të biznesit ushqimor në etiketë nuk do të përbëjnë një tregues të vendit të origjinës ose vendit të prejardhjes së ushqimit në kuptim të këtij vendimi;
- h) "përbërës i përbërë" është një përbërës, i cili në vetvete, është produkt i disa përbërësve;
- i) "etiketë" është çdo qafore, markë, shenjë, imazh apo grafik përshkruar, i shkruar, i printuar, shtypur, i shënuar, i stampuar, i fiksuar ose i ngjitur në ambalazhin ose enën e produktit ushqimor;

- j) "etiketim" janë fjalët, veçoritë, markat tregtare, emri tregtar, imazhi ose simboli që lidhen me produktin ushqimor, i vendosur në ambalazhe, dokumente, shënime, etiketa, unaza ose shirita që shoqërojnë ose që i referohen një produkti ushqimor të caktuar;
- k) "fushëpamje" janë të gjitha anët e ambalazhit të lexueshme nga një pikë e vetme shikimi;
- l) "fushëpamje kryesore" është fushëpamja e ambalazhit, e cila shikohet me vështrim të parë nga konsumatori në momentin e blerjes dhe mundëson identifikimin e produktit nga konsumatori për nga karakteri apo natyra e tij, dhe nëse është e zbatueshme, për nga emri tregtar. Nëse ambalazhi ka disa fushëpamje kryesore identike, fushëpamja kryesore është ajo që zgjidhet nga operatori i biznesit ushqimor;
- m) "lexueshmëri" është pamja fizike e informacionit e cila e bën informacionin të kuptueshëm nga ana pamore nga popullsia dhe i cili përcaktohet nga elemente të ndryshme, ndër të tjera, të tilla si madhësia e shkrimit, hapësira mes germave, hapësira me rreshtave, trashësia, ngjyra, forma e germave, raporti gjerësi-lartësi i germave, sipërfaqja e materialit dhe kontrasti i konsiderueshëm mes tekstit të shtypur dhe sfondit;
- n) "emër ligjor" është emri i produktit ushqimor që parashikohet në legjislacionin, rregulloret dhe dispozitat administrative të zbatueshme në shtetin në të cilin ai produkt shitet për konsumatorin e fundit ose shërbimet e kateringut;
- o) "emër i zakonshëm" është një emër i njohur nga konsumatorët si emri i produktit ushqimor, pa shpjegime të nevojshme të mëtejshme;
- p) "emër përshkrues" është një emër që përshkruan produktin ushqimor dhe nëse është e nevojshme, përshkruan edhe përdorimin e tij, i cili është i qartë për t'u mundësuar konsumatorëve të njohin natyrën e vërtetë të produktit dhe ta dallojnë atë nga produkte të tjera me të cilat mund të ngatërrohet;
- q) "përbërës kryesor" është një përbërës ose përbërësi i një produkti ushqimor që përbën mbi 50% të këtij produkti ose, i cili zakonisht shoqërohet me emrin e produktit ushqimor dhe për të cilin, në shumicën e rasteve nevojitet deklarimi sasior;
- r) "datë e jetëgjatësisë minimale të produktit ushqimor" është data deri në të cilën produkti ushqimor ruan karakteristikat e tij specifike, me kusht që të ruhet në mënyrë të përshtatshme;
- s) "lëndë ushqyese" është proteina, karbohidrati, yndyra, fibra, natriumi, vitaminat dhe mineralet e renditura në pikën 1 të pjesës "A" të shtojcës XIII të këtij vendimi, dhe substancat që i përkasin ose janë përbërëse të njëjës prej këtyre kategorive;
- t) "nanomaterial i prodhuar" është çdo material i prodhuar qëllimisht me një ose disa dimensione të rendit 100 nm e poshtë ose që përbëhet nga pjesë funksionale diskrete, në brendësi ose në sipërfaqe, shumica e të cilave kanë një ose disa dimensione të rendit 100 nm e poshtë, përfshirë strukturat, aglomeratet ose agregatet, të cilat mund të kenë madhësi mbi rendin 100 nm, por që ruajnë veçoritë që janë karakteristike për shkallën nanometrike.

Veçoritë karakteristike të shkallës nanometrike përfshijnë:

I. veçoritë që lidhen me sipërfaqe specifike të medha të materialeve përkatëse; dhe/ose

II. veçoritë specifike fiziko-kimike, të ndryshme nga vetitë e formës nanometrike të së njëjtit material;

u) "mjet komunikimi në distancë" është çdo mjet komunikimi që, pa praninë fizike të njëkohshme të furnizuesit ose konsumatorit, mund të përdoret për lidhjen e një kontrate mes këtyre palëve.

3. Për qëllime të këtij Vendimi, shteti i origjinës së një produkti ushqimor i referohet origjinës së produktit ushqimor, siç përcaktohet në përputhje me nenet 29 dhe 31 të ligjit nr.8449, datë 27.01.1999 "Kodi doganor i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar.

4. Zbatohen gjithashtu përkufizimet specifike të përcaktuara në shtojcën I.

KREU II

PARIMET E PËRGJITHSHME PËR INFORMACIONIN USHQIMOR

Neni 3

Objektiva të përgjithshme

1. Paraqitja e informacionit ushqimor synon arritjen e një niveli të lartë të mbrojtjes së shëndetit dhe të interesave të konsumatorëve duke siguruar një bazë për konsumatorin e fundit që të bëjnë zgjedhje të informuara dhe ta përdorin produktin ushqimor në mënyrën e duhur, duke i kushtuar vëmendje të veçantë pikëpamjeve shëndetësore, ekonomike, mjedisore, sociale dhe etike.

2. Legjislacioni për informacionin ushqimor synon arritjen e lëvizjes së lirë të produkteve ushqimore të prodhuara dhe të tregtuara në vend, duke pasur parasysh, sipas rastit, nevojën për mbrojtjen e interesave të prodhuesve dhe nxitjen e prodhimit të produkteve cilësore.

Neni 4

Parimet që rregullojnë informacionin ushqimor të detyrueshëm

1. Kur informacioni ushqimor i detyrueshëm është i nevojshëm, ai përmban informacion, veçanërisht, për një nga kategoritë e mëposhtme:

a) informacion për identitetin dhe përbërjen, veçoritë dhe karakteristika të tjera të produktit ushqimor;

b) informacion për mbrojtjen e shëndetit të konsumatorëve dhe për përdorimin e duhur të produktit ushqimor. Duke përfshirë në veçanti, informacion për:

i. veçoritë në përbërje që mund të jenë të dëmshme për shëndetin e një grupi të caktuar konsumatorësh;

ii. jetëgjatësinë, ruajtjen dhe përdorimin e duhur;

iii. ndikimin në shëndet, përfshirë rreziqet dhe pasojat që lidhen me konsumin e dëmshëm dhe të rrezikshëm të një produkti ushqimor;

c) informacion për karakteristikat e vlerave ushqyese, përfshirë ato me kërkesa të veçanta dietike, për t'u mundësuar konsumatorëve, të bëjnë zgjedhje të informuara.

2. Gjatë shqyrtimit të nevojës për informacion ushqimor të detyrueshëm dhe për t'u mundësuar konsumatorëve zgjedhjet e informuara, duhet pasur parasysh nevoja e shumicës së konsumatorëve për informacione të caktuara, të cilëve ato i japin vlera të rëndësishme ose të çdo përfitimi të pranuar në përgjithësi për konsumatorin.

KREU III

KËRKESAT E PËRGJITHSHME PËR INFORMACIONIN USHQIMOR DHE PËRGJEGJËSITË E OPERATORËVE TË BIZNESIT USHQIMOR

Neni 6

Kërkesat bazë

Çdo produkt ushqimor i përcaktuar të jetë për konsumatorin e fundit ose për shërbimin katering, shoqërohet me informacionin ushqimor në përputhje me këtë vendim.

Neni 7

Praktikat e informacionit të drejtë

1. Informacioni ushqimor nuk duhet të orientojë në mënyrë të gabuar konsumatorin, veçanërisht:

a) në lidhje me karakteristikat e produktit ushqimor dhe, në veçanti, me natyrën e tij, identitetin, vetitë, përbërjen, sasinë, jetëgjatësinë, shtetin e origjinës apo vendin e prejardhjes, si dhe metodat e përpunimit ose prodhimit;

b) duke i dhënë produktit ushqimor efekte ose veti të cilat ai nuk i ka;

c) duke theksuar që produkti ushqimor ka karakteristika të veçanta, kur në fakt të gjitha produktet ushqimore të ngjashme kanë karakteristika të tilla, në veçanti duke theksuar specifikisht praninë ose mungesën e përbërësve dhe/ose lëndëve ushqyese të caktuara;

d) duke theksuar, përmes paraqitjes së produkteve ushqimore, përshkrimit ose imazheve, praninë e një ushqimi apo përbërësi të veçantë, ndërkohë që në të vërtetë, një komponent natyrshëm i pranishëm apo një përbërës që përdoret normalisht në atë produkt ushqimor, është zëvendësuar me një komponent apo përbërës tjetër të ndryshëm.

2. Informacioni ushqimor duhet të jetë i saktë, i qartë dhe i lehtë për t'u kuptuar nga konsumatori.

3. Informacioni ushqimor nuk i jep çdo produkti ushqimor, vetitë e parandalimit, trajtimit ose të kurimit të një sëmundjeje njerëzore, dhe as nuk i referohet karakteristikave të tilla. Këtu bëjnë përjashtim dispozitat e parashikuara nga legjislacioni i zbatueshëm për ujërat minerale natyrale dhe për produktet ushqimore për përdorime të veçanta ushqyese

4. Paragrafët 1, 2 dhe 3 zbatohen edhe për:

a) reklamat;

b) paraqitjen e produktit ushqimor, në veçanti për formën e tij, paraqitjen apo ambalazhin dhe materialet e përdorura për ambalazhim, për mënyrën e organizimit të tij dhe për vendin në të cilën shfaqen.

Neni 8

Përgjegjësitë

1. Operatori i biznesit ushqimor përgjegjës për informacionin ushqimor, është operatori nën emrin apo emrin tregtar të të cilit kryhet tregtimi i produktit ushqimor. Në rastin e produkteve ushqimore të importuara, përgjegjës për informacionin ushqimor është importuesi i tij.

2. Operatori i biznesit ushqimor përgjegjës për informacionin ushqimor garanton praninë dhe saktësinë e informacionit ushqimor në përputhje me legjislacionin e zbatueshëm për informacionin ushqimor.

3. Operatorët e biznesit ushqimor të cilët nuk përfshihen në dhënien e informacionit ushqimor nuk tregtojnë produktet ushqimore për të cilat ata dinë se nuk janë në përputhje me kërkesat e dispozitave të legjislacionit në fuqi për informacionin ushqimor bazuar në informacionin që ata zotërojnë si profesionistë.

4. Operatorët e biznesit ushqimor, në veprimtaritë e bizneseve nën kontrollin e tyre, nuk modifikojnë informacionin që shoqëron një produkt ushqimor, nëse një modifikim i tillë do të çorientonte konsumatorin e fundit, ose do të ulte nivelin e mbrojtjes së konsumatorit dhe të mundësive të tij për të bërë zgjedhje të duhura. Operatorët e biznesit ushqimor janë përgjegjës për çdo ndryshim që i bëhet informacionit ushqimor që shoqëron një produkt ushqimor.

5. Pa cenuar pikat 2, 3 dhe 4 të nenit 8 të këtij vendimi, operatorët e biznesit ushqimor, në veprimtaritë e bizneseve nën kontrollin e tyre, garantojnë përputhshmërinë me kërkesat e legjislacionit për informacion ushqimor dhe me dispozitat përkatëse të legjislacionit në fuqi, të përshtatshme për veprimtaritë e tyre dhe verifikojnë përmbushjen e këtyre kërkesave.

6. Operatorët e biznesit ushqimor, në veprimtaritë e bizneseve nën kontrollin e tyre, garantojnë transmetimin e informacionit, që lidhet me produktin ushqimor jo të ambalazhuar paraprakisht për konsumatorin e fundit ose për ushqimin social, tek operatori i biznesit ushqimor që e merr produktin ushqimor, në mënyrë që të mundësohet, kur është e nevojshme, paraqitja e informacionit ushqimor të detyrueshëm për konsumatorin e fundit.

7. Operatorët e biznesit ushqimor, në veprimtaritë e bizneseve nën kontrollin e tyre, garantojnë që kërkesat e veçanta të detyrueshme sipas nenëve 9 dhe 10, tregohen në ambalazhin paraprak ose në etiketën e ngjitur në të, ose në dokumentet tregtare që i referohen produkteve ushqimore. Operatori i biznesit duhet të garantojë që këto dokumente shoqërojnë produktin ushqimor të cilit i referohen ose dërgohen paraprakisht apo njëkohësisht me dërgesën. Këto dispozita zbatohen në rastet:

a) kur produkti ushqimor i paraambalazhuar synohet për konsumatorin e fundit, por tregtohet në një fazë para shitjes tek konsumatori i fundit. Në këtë fazë nuk përfshihet shitja tek shërbimi katering;

b) kur produkti ushqimor i paraambalazhuar synohet për furnizimin e shërbimit katering për përgatitje, përpunim, ndarje ose prerje.

Pavarësisht gërmës a, operatorët e biznesit ushqimor garantojnë gjithashtu paraqitjen e veçorive të përmendura në pikat "a", "f", "g" dhe "h" të nenit 9, pika 1, në paketimin e jashtëm në të cilin produktet ushqimore të paraambalazuara ofrohen për tregtim.

8. Operatorët e biznesit ushqimor që ofrojnë për operatorë të tjerë ushqimore, produkte ushqimore që nuk synohen për konsumatorin e fundit ose për shërbimin katering, garantojnë që këto operatorë të biznesit ushqimor të pajisen me informacionin e mjaftueshëm që t'u mundësojë atyre, sipas rastit, të përmbushin detyrimet e tyre sipas pikës 2 të këtij neni.

9. Operatorët e biznesit ushqimor të bëjnë notifikimin e etiketës për çdo produkt ushqimor, pranë drejtorive rajonale të AKU-së.

KREU IV

INFORMACIONI I DETYRUESHËM USHQIMOR

SEKSIONI 1

PËRMBAJTJA DHE PARAQITJA

Neni 9

Lista e veçorive të detyrueshme

1. Në përputhje me nenet 10 deri në 35 dhe me përjashtimet që përfshihen në këtë kre, deklarimi i të dhënave të mëposhtme është i detyrueshëm:

a) emri i produktit ushqimor;

b) lista e përbërësve;

c) çdo përbërës ose lëndë ndihmëse e përpunimit e renditur në shtojcën II ose që vjen nga një substancë ose produkt i renditur në shtojcën II, që shkakton alergji ose intoleranca, i përdorur në prodhimin ose përpunimin e produktit ushqimor dhe që është ende i pranishëm në produktin përfundimtar, edhe nëse në formë të ndryshuar;

d) sasia e përbërësve të caktuar ose e kategorive të caktuara të përbërësve;

- e) sasia neto e produktit ushqimor;
- f) data e jetëgjatësisë minimale ose “të përdoret përpara” datës;
- g) kushtet e veçanta të ruajtjes dhe/ose kushtet e përdorimit;
- h) emri ose emri tregtar dhe adresa e operatorit të biznesit ushqimor të përmendur në nenin 8, pika 1;
- i) shteti i origjinës ose vendi i prejardhjes kur parashikohet në nenin 26;
- j) udhëzimet e përdorimit, kur në mungesë të tyre, përdorimi i duhur i produktit ushqimor do të ishte i vështirë;
- k) për pijet me mbi 1,2% të vëllimit me alkool, fortësinë aktuale alkoolike për vëllim;
- l) deklarata e vlerave ushqyese.

2. Veçoritë e përmendura në pikën 1, paraqiten me fjalë dhe numra. Pa cenuar nenin 35 të këtij vendimi, ato mund të shprehen edhe me anë të piktogrameve ose simboleve.

3. Veçoritë e përmendura në pikën 1 mund të shprehen edhe me anë të piktogrameve ose simboleve në vend të fjalëve ose numrave duke garantuar që konsumatorët përfitojnë nga mjetet e tjera të shprehjes së informacionit ushqimor të detyrueshëm, të ndryshme nga fjalët dhe numrat dhe me kusht që të garantohet nivel i njëjtë informimi si në rastin e fjalëve dhe numrave.

Neni 10

Veçoritë shtesë të detyrueshme për lloje dhe kategori specifike të produkteve ushqimore

1. Përveç veçorive të renditura në nenin 9, pika 1 të këtij vendimi, veçoritë shtesë të detyrueshme për lloje dhe kategori specifike të produkteve ushqimore, përcaktohen në shtojcën III.

2. Për të garantuar informimin e konsumatorit në lidhje me llojet dhe kategoritë specifike të produkteve ushqimore dhe për të marrë në konsideratë progresin teknik, zhvillimet shkencore dhe mbrojtjen e shëndetit të konsumatorëve apo përdorimin e sigurt të produktit ushqimor, shtojca III mund të ndryshojë në përputhje me to.

Neni 11

Peshat dhe masat

Neni 9 i këtij vendimi, zbatohet pa cenuar dispozitat e tjera specifike për peshat dhe masat të përcaktuara në legjislacionin në fuqi.

Neni 12

Disponueshmëria dhe vendosja e informacionit ushqimor të detyrueshëm

1. Informacioni ushqimor i detyrueshëm për të gjitha produktet ushqimore të disponohet dhe aksesohet lirisht, në përputhje me këtë vendim.

2. Në rastin e produktit ushqimor të paraambalazhuar, informacioni ushqimor i detyrueshëm të shfaqet direkt në paketim ose në etiketën e ngjitur në të.
3. Për të garantuar që konsumatorët përfitojnë nga mjetet e tjera të paraqitjes së informacionit ushqimor të detyrueshëm, të cilët janë më të përshtatshëm për disa veçori të caktuara të detyrueshme, dhe me kusht që të garantohet nivel i njëjtë informimi si në rastin e paketimit apo të etiketës, të merren në konsideratë provat për kuptimin e njëjtë nga konsumatorët, në bazë të të cilëve veçoritë e caktuara të detyrueshme mund të shprehen me mjete të tjera të ndryshme nga ato në paketim ose në etiketë.
4. Në rastin e produkteve të cilat nuk janë paraambalazhuar, zbatohen dispozitat e nenit 41.

Neni 13

Paraqitja e veçorive të detyrueshme

1. Informacioni ushqimor i detyrueshëm shënohet në një vend të dallueshëm, në mënyrë të tillë që të jetë lehtësisht i dukshëm, qartësisht i lexueshëm dhe, sipas rastit, që të mos fshihet. Në asnjë mënyrë ai nuk duhet të jetë i fshehur, errësuar, të kufizohet apo të ndërpritet nga ndonjë material tjetër i shkruar, imazh apo element ndërhyrës.
2. Pa cenuar dispozitat specifike të legjislacionit në fuqi, të zbatueshme për produkte ushqimore të veçanta, kur shfaqen në paketim ose në etiketën e ngjitur në të, veçoritë e detyrueshme të renditura në nenin 9, pika 1, printohen në paketim ose në etiketë në mënyrë të tillë që të garantohet lexueshmëria e qartë, me germa me madhësi shkrimi ku lartësia x , siç përcaktohet në shtojcën IV, është e barabartë ose më e madhe se 1,2 mm.
3. Në rastin e paketimit ose enëve me sipërfaqe totale nën 80 cm^2 , lartësia x e madhësisë së shkrimit të përmendur në pikën 2 është e barabartë ose më e madhe se 0,9 mm.
4. Veçoritë e përcaktuara në pikat "a", "e" dhe "k" të nenit 9, pika 1, shfaqen në të njëjtën fushëpamje.
5. Pika 4 e këtij neni nuk zbatohet në rastet e specifikuar në nenin 16, pika 1 dhe 2.

Neni 14

Shitja në distancë

1. Pa cenuar kërkesat e informacionit të përcaktuara në nenin 9 të këtij vendimi, në rastin e produkteve ushqimore të paraambalazuara të ofruara për shitje përmes komunikimit në distancë:

a) informacioni ushqimor i detyrueshëm, përveç veçorive të përcaktuara në pikën "f" të nenit 9, pika 1, paraqitet përpara përfundimit të blerjes dhe shfaqet në materialin në mbështetje të shitjes në distancë ose jepet përmes mjeteve të tjera të përshtatshme, të cilat identifikohen qartësisht nga operatori i biznesit ushqimor. Kur përdoren mjete të tjera të përshtatshme, informacioni ushqimor i detyrueshëm jepet pa vendosjen e kostove shtesë për konsumatorët, nga operatori i biznesit ushqimor;

b) të gjitha veçoritë e detyrueshme paraqiten në momentin e dërgesës.

2. Në rastin e produkteve ushqimore jo të paraambalazuara, të ofruara për shitje përmes komunikimit në distancë, veçoritë e detyrueshme në bazë të nenit 41, paraqiten në përputhje me pikën 1 të këtij neni.

3. Gërma "a" e pikës 1 të këtij vendimi, nuk zbatohet për produktet ushqimore të ofruara për shitje përmes makinave automatike të shitjes ose ambienteve tregtare të automatizuara.

Neni 15

Kërkesat për gjuhën

1. Pa cenuar nenin 9, pika 3, informacioni ushqimor i detyrueshëm shfaqet në një gjuhë lehtësisht të kuptueshme nga konsumatorët ku tregtohet produkti ushqimor.

2. Për produktet ushqimore të importuara, deklarimi i të dhënave të informacionit ushqimor duhet të jepen në gjuhën shqipe, në etiketën origjinale ose kundër etiketë.

3. Pikat 1 dhe 2 të këtij neni, nuk përjashtojnë deklarin e të dhënave edhe në gjuhë të tjera

Neni 16

Përjashtimi i disa veçorive të detyrueshme

1. Në rastin e shisheve të qelqit të destinuara për ripërdorim, të cilat shënohen në mënyrë të lexueshme të përhershme, të cilat nuk kanë etiketë, unazë ose shirit, janë të detyrueshme vetëm veçoritë e përmendura në gërmat "a", "c", "e", "f" dhe "l" të nenit 9, pika 1.

2. Në rastin e paketimit ose enëve me sipërfaqe nën 10 cm², janë të detyrueshme vetëm veçoritë e renditura në gërmat "a", "c", "e" dhe "f" të nenit 9, pika 1, të vendosen në paketim ose në etiketë. Veçoritë e përmendura në gërmën "b" të nenit 9, pika 1, paraqiten përmes mjeteve të tjera dhe me kërkesë të konsumatorit.

3. Pa cenuar dispozitat e tjera të legjislacionit në fuqi që kërkojnë një deklaratë të detyrueshme të vlerave ushqyese, deklarata e përmendur në gërmën "l" të nenit 9, pika 1, nuk është e detyrueshme për produktet ushqimore të renditura në shtojcën V.

4. Pa cenuar dispozitat e tjera të legjislacionit në fuqi që kërkojnë një listë të përbërësve ose një deklaratë të detyrueshme të vlerave ushqyese, veçoritë e përmendura në gërmat "b" dhe "l" të nenit 9, pika 1, nuk janë të detyrueshme për pijet me mbi 1,2% të vëllimit me alkool.

SEKSIONI 2

PARAQITJA E DETAJUAR PËR VEÇORITË E DETYRUESHME

Neni 17

Emri i produktit ushqimor

1. Emri i produktit ushqimor duhet të jetë emri i tij ligjor. Në mungesë të këtij emri, emri i produktit ushqimor do të jetë emri i tij i zakonshëm ose, nëse nuk ka emër të zakonshëm apo emri i zakonshëm nuk përdoret, duhet të jepet një emër përshkrues i produktit ushqimor.
2. Lejohet përdorimi i emrit të produktit ushqimor, me të cilin produkti është prodhuar dhe tregtuar ligjërisht në shtetin e prodhimit të këtij produkti. Në rastin kur zbatimi i dispozitave të tjera të këtij vendimi, veçanërisht i atyre të përcaktuara në nenin 9, nuk do të mundësonte që konsumatorët të njohin natyrën e vërtetë të produktit ushqimor dhe ta dallojnë atë nga produkte të tjera ushqimore me të cilët mund të ngatërrohet, emri i produktit ushqimor shoqërohet me informacione të tjera përshkruese që shfaqen në afërsi të emrit.
3. Në raste kur, emri i produktit ushqimor në shtetin e prodhimit të tij nuk përdoret edhe në shqipëri, ose produkti me këtë emër nga vendi i prodhimit është shumë i ndryshëm, për sa i përket përbërjes dhe prodhimit të tij, nga produkti ushqimor i njohur me këtë emër në vendin tonë dhe për të cilin nuk garantohet informacioni shtesë sipas pikës 2, importuesi mund të japë informacionin e saktë për konsumatorët.
4. Emri i produktit ushqimor nuk zëvendësohet me një emër të mbrojtur si pronësi intelektuale, emër tregtar ose emër joshës.
5. Dispozitat specifike për emrin e produktit ushqimor dhe veçoritë që e shoqërojnë atë përcaktohen në shtojcën VI.

Neni 18

Lista e përbërësve

1. Lista e përbërësve duhet të ketë një titull të dukshëm që përfshin ose përbëhet nga fjala "përbërësit". Ajo përfshin të gjithë përbërësit e produktit ushqimor, në rendin zbritës të peshës, siç janë regjistruar në kohën e përdorimit të tyre në prodhimin e produktit ushqimor.
2. Përbërësit përcaktohen sipas emrit të tyre specifik, kur është e zbatueshme, në përputhje me rregullat e përcaktuara në nenin 17 dhe shtojcën VI.
3. Të gjithë përbërësit e pranishëm në formën e nanomaterialeve të prodhuara duhet të shënohen qartë në listën e përbërësve. Emrat e këtyre përbërësve pasohen nga fjala "nano" në kllapa.
4. Rregullat teknike për zbatimin e pikave 1 dhe 2 të këtij neni përcaktohen në shtojcën VII.

Neni 19

Përfshirja nga lista e përbërësve

1. Lista e përbërësve nuk nevojitet për produktet e mëposhtme ushqimore:
 - a) frutat dhe perimet e freskëta, përfshirë patatet, të cilat nuk janë qëruar, prerë ose trajtuar në mënyrë të ngjashme;

b) uji i gazuar, në përshkrimin e të cilit deklarohet kjo karakteristikë;

c) uthulla të fermentuara, të përftuara nga një produkt i vetëm bazë, në rast se në të nuk është shtuar asnjë përbërës tjetër;

d) djathi, gjalpi, qumështi dhe kremi i fermentuar, me kusht që në këto produkte të mos jetë shtuar asnjë përbërës tjetër përveç produkteve laktike, enzimeve apo kulturave të mikroorganizmave, të domosdoshme për prodhim, ose kripës së nevojshme për prodhimin e djathrave, përveç djathrave të njoma dhe atyre të përpunuara;

e) produktet ushqimore që kanë në vetvete vetëm një përbërës, kur:

i. emri i produktit ushqimor është i njëjtë me emrin e përbërësit, ose

ii. emri i produktit ushqimor lejon që natyra e përbërësit të identifikohet lehtë.

Neni 20

Përjashtimi i përbërësve të produktit ushqimor nga lista e përbërësve

Pa cenuar nenin 21, përbërësit e mëposhtëm të një produkti ushqimor nuk nevojiten të përfshihen në listën e përbërësve:

a) elementet e një përbërësi që kanë qenë përkohësisht të ndara gjatë procesit të prodhimit dhe më vonë janë përfshirë sërish në ushqim, por duke mos e kaluar sasinë e tyre fillestare;

b) aditivët ushqimorë dhe enzimat ushqimore:

i. prania e të cilëve në një produkt të caktuar ushqimor, i detyrohet vetëm faktit që aditivët ndodheshin në një ose më shumë përbërës të këtij produkti ushqimor, në përputhje me parimin e transferimit të përmendur në gërmat "a" dhe "b" të pikës 18, të Udhëzimit nr.18, datë 17.11.2010 "Për aditivët ushqimorë të përdorur në produktet ushqimore", me kusht që ato të mos kenë ndonjë funksion teknologjik në produktin përfundimtar; ose

ii. që janë përdorur si lëndë ndihmëse e përpunimit;

c) ndihmësit teknologjikë dhe substancat që nuk janë aditivë, por që janë përdorur në të njëjtën mënyrë dhe për të njëjtin qëllim si ndihmësit teknologjikë dhe që janë përdorur në sasi të nevojshme;

d) substancat që nuk janë aditivë, por që janë përdorur në të njëjtën mënyrë dhe për të njëjtin qëllim si lëndët ndihmëse në përpunim dhe që janë akoma të pranishëm në produktin final edhe nëse paraqiten në formë të ndryshuar;

e) uji:

i. kur përdoret gjatë procesit të prodhimit vetëm për rikthimin e një përbërësi të përdorur në formë të përqëndruar ose të dehidratuar; ose

ii. në rastin e një mjedisi të lëngshëm, që nuk konsumohet normalisht.

Neni 21

Etiketimi i substancave ose i produkteve të caktuara që shkaktojnë alergji ose intolerancë

1. Pa cenuar dispozitat e nenit 41, pika 2, të dhënat e përmendura në gjermën "c" të nenit 9, pika 1, përmbushin kërkesat e mëposhtme:

a) deklarohen në listën e përbërësve në përputhje me rregullat e përcaktuara në nenin 18, pika 1, me referencë të qartë të emrit të substancës ose të produktit siç renditet në shtojcën II; dhe

b) emri i substancës ose produktit të renditur në shtojcën II, theksohet përmes një radhitjeje që e dallon atë qartësisht nga pjesa tjetër e listës së përbërësve, për shembull përmes shkrimit, stilit ose ngjyrës së sfondit.

Në mungesë të listës së përbërësve, deklarimi i veçorive të përmendura në gjermën "c" të nenit 9, pika 1, përbëhet nga fjala "përmban" e shoqëruar nga emri i substancës ose produktit të renditur në shtojcën II.

Kur disa përbërës ose lëndë ndihmëse të përpunimit, të një produkti ushqimor vijnë nga një substancë ose produkt i vetëm i renditur në shtojcën II, në etiketë duhet të deklarohet qartë çdo përbërës ose lëndë ndihmëse të përpunimit.

Deklarimi i të dhënave të përmendura në gjermën "c" të nenit 9, pika 1, nuk do të kërkohet në rastet kur emri i një produkti ushqimor i referohet qartësisht substancës ose produktit në fjalë.

Neni 22

Deklarimi sasior i përbërësve

1. Deklarimi i sasisë së një përbërësi ose kategorie përbërësish të përdorur në prodhimin ose përpunimin e produktit ushqimor, është i detyrueshëm kur përbërësi ose kategoria e përbërësve:

a) shfaqet me emrin me të cilin shitet produkti ushqimor, ose është zakonisht i njohur me atë emër nga konsumatori;

b) është vendosur në etiketë me anë të fjalëve, pikturave ose grafikëve; ose

c) janë thelbësore për të karakterizuar një produkt ushqimor dhe për ta dalluar atë nga produkti me të cilin mund të ngatërrohet për shkak të emrit ose pamjes së jashtme.

2. Rregullat teknike për zbatimin e pikës 1, duke përfshirë rastet specifike kur deklarimi sasior i disa përbërësve të caktuar nuk është i detyrueshëm, përcaktohen në shtojcën VIII.

Neni 23

Sasia neto

1. Sasia neto e një ushqimi shprehet në litra, centilitra, mililitra, kilogramë ose gramë, sipas rastit:

a) në njësi vëllimore, në rastin e produkteve të lëngshme;

b) në njësi mase, në rastin e produkteve të tjera.

2. Rregullat teknike për zbatimin e pikës 1, duke përfshirë rastet specifike kur deklarimi i sasisë neto nuk është i detyrueshëm, përcaktohen në shtojcën IX.

Neni 24

Data e jetëgjatësisë minimale, "të përdoret përpara" datës dhe data e ngrirjes

1. Në rastet e produkteve ushqimore, që, nga pikëpamja mikrobiologjike, kanë shkallë të lartë të prishjes, dhe si rrjedhojë pas një periudhe të shkurtër kohe paraqesin një rrezik të menjëhershëm për shëndetin e konsumatorit, data e jetëgjatësisë minimale do të zëvendësohet me "të përdoret përpara datës. Pas datës "të përdoret përpara" datës, një produkt ushqimor konsiderohet i pasigurt.
2. Data e saktë shprehet në përputhje me shtojcën X.

Neni 25

Kushtet e ruajtjes dhe të përdorimit

1. Në rastet kur për ruajtjen e produkteve ushqimore nevojiten kushte specifike ruajtje dhe/ose përdorimi, këto kushte duhet të deklarohen.
2. Për të mundësuar ruajtjen ose përdorimin e duhur të produktit ushqimor pas hapjes së paketimit, kushtet e ruajtjes dhe/ose afati kohor për konsumim duhet të deklarohen kur është e përshtatshme.

Neni 26

Shteti i origjinës ose vendi i prejardhjes

1. Ky nen zbatohet pa cenuar kërkesat për etiketim të parashikuara në dispozita specifike për produktet ushqimore tradicionale dhe për përcaktimin e origjinës dhe mbrojtjen e treguesve gjeografik të produkteve ushqimore.
2. Deklarimi i shtetit të origjinës ose i vendit të prejardhjes është i detyrueshëm:
 - a) kur mosdeklarimi i tyre mund të çorientojë konsumatorin në lidhje me vendin e saktë të origjinës ose vendin e saktë të prejardhjes së produktit ushqimor, veçanërisht nëse informacioni që shoqëron produktin ose etiketa në tërësi, do të nënkuptonte vend të ndryshëm origjine apo vend të ndryshëm prejardhjeje;
 - b) për mishin që përfshihet në kodet ("CN") të Nomenklaturës së Kombinuar të renditur në shtojcën XI.
3. Në rastin kur vendi i origjinës ose vendi i prejardhjes së një produkti ushqimor deklarohet dhe nuk është i njëjtë me atë të përbërësit kryesor:
 - a) duhet të deklarohet gjithashtu edhe vendi i origjinës ose vendi i prejardhjes së përbërësit kryesor; ose
 - b) duhet të deklarohet që vendi i origjinës ose vendi i prejardhjes së përbërësit kryesor është i ndryshëm nga ai i produktit ushqimor.

Neni 27

Udhëzimet e përdorimit

Udhëzimet e përdorimit të një produkti ushqimor paraqiten në mënyrë të tillë që të mundësohet përdorimi i duhur i tij.

Neni 28

Fortësia alkoolike

1. Rregullat për deklarimin e fortësisë alkoolike për vëllim, në rastin e produkteve të klasifikuara në kodin CN 2204, janë ato të përcaktuara në vendimin e Këshillit të Ministrave për miratimin dhe publikimin zyrtar të nomenklaturës të kombinuar për produkte të tilla.

2. Fortësia aktuale alkoolike për vëllim të pijeve alkoolike që përmbajnë mbi 1,2% të vëllimit alkool, të ndryshme nga ato të përmendura në pikën 1, deklarohen në përputhje me shtojcën XII.

SEKSIONI 3

DEKLARATA E VLERAVE USHQIMORE

Neni 29

Marrëdhënia me legjislacione të tjera

1. Ky nen nuk zbatohet për produktet ushqimore që mbulohen nga fusha e zbatimit të legjislacionit të mëposhtëm:

a) Urdhri nr. 216 date 23. 05. 2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Për ushqimet shtesë”;

b) Urdhri, Nr. 266, datë 29.08.2011, për miratimin e rregullores “Mbi shfrytëzimin dhe tregtimin e ujërave minerale natyrale”.

2. Ky nen zbatohet pa cenuar Urdhrin Nr. 211 datë 29.06.2011 “Mbi miratimin e rregullores “Mbi produktet ushqimore për përdorime të veçanta ushqimore”.

Neni 30

Përmbajtja

1. Deklarata e detyrueshme e vlerave ushqyese përfshin:

a) vlerën e energjisë; dhe

b) sasinë e yndyrave, e yndyrave të ngopura, të karbohidrateve, sheqernave, proteinave dhe kripës.

Sipas rastit, shumë pranë deklaratës së vlerave ushqyese mund të paraqitet një deklaratë që tregon se përmbajtja e kripës është ekskluzivisht për shkak të pranisë në mënyrë të natyrshme të natriumit.

2. Përmbajtja e deklaratës së detyrueshme të vlerave ushqyese të përmendur në pikën 1, mund të plotësohet me deklarin e sasive të një ose më shumë treguesve si më poshtë:

- a) me një lidhje të pangopur;
- b) me shumë lidhje të pangopura;
- c) poliolet;
- d) niseshte;
- e) fibra;

f) mineralet apo vitaminat e renditura në pikën 1 të pjesës "A" të shtojcës XIII dhe të pranishme në sasi të konsiderueshme siç përcaktohet në pikën 2 të pjesës "A" të shtojcës XIII.

3. Kur etiketimi i produktit ushqimor të paraambalazhuar parashikon deklaratën e detyrueshme të vlerave ushqyese të përmendur në pikën 1, informacioni i mëposhtëm mund të përsëritet në të:

a) vlera e energjisë; ose

b) vlera e energjisë, së bashku me sasinë e yndyrave, të yndyrave të ngopura, sheqernave dhe kripës.

4. Në përjashtim nga neni 36, pika 1, kur etiketimi i produkteve të përmendura në nenin 16, pika 4, paraqet një deklaratë të vlerave ushqyese, përmbajtja e deklaratës mund të kufizohet vetëm në vlerat e energjisë.

5. Pa cenuar nenin 41 dhe në përjashtim nga neni 36, pika 1, kur etiketimi i produkteve të përmendura në nenin 41, pika 1, paraqet një deklaratë të vlerave ushqyese, përmbajtja e deklaratës mund të kufizohet vetëm në:

a) vlerën e energjisë; ose

b) vlerën e energjisë, së bashku me sasinë e yndyrave, të yndyrave të ngopura, sheqernave dhe kripës.

Neni 31

Llogaritja

1. Vlera e energjisë llogaritet me anë të faktorëve të konvertimit të dhëna në shtojcën XIV.

2. Vlera e energjisë dhe sasia e vlerave ushqyese të cituara në nenin 30, pika 1 deri në pikën 5, duhet të jenë ato të produktit që shitet.

Kur është e përshtatëshme, informacioni mund të lidhet me produktin pas përgatitjes, me kusht që të jepen udhëzime të mjaftueshme të detajuara për përgatitjen dhe që informacioni të lidhet me produktin ushqimor që përgatitet për konsum.

3. Vlerat e deklaruara, sipas rasteve individuale, janë vlerat mesatare të bazuara në:

a) analizën e prodhuesit të produktit ushqimor;

b) një llogaritje nga vlerat mesatare të njohura ose aktuale të përbërësve të përdorur; ose

c) një llogaritje nga të dhëna të përcaktuara dhe të pranuar përgjithësisht.

Neni 32

Shprehja për 100 g ose për 100 ml

1. Vlera e energjisë dhe sasia e vlerave ushqyese të cituara në nenin 30, pika 1 deri në pikën 5, shprehen me anë të njësive të matjes të dhëna në shtojcën XV.
2. Vlera e energjisë dhe sasia e vlerave ushqyese të cituara në nenin 30, pika 1 deri në pikën 5, shprehet për 100 g ose për 100 ml.
3. Kur paraqitet, deklarata për vitaminat dhe mineralet, përveç formës së shprehjes të përmendur në pikën 2, shprehet si përqindje e sasive referencë të konsumit të përcaktuara në pikën 1 të pjesës "A" të shtojcës XIII për 100 g ose për 100 ml.
4. Përveç formës së shprehjes së cituar në pikën 2 të këtij neni, vlera e energjisë dhe sasi të vlerave ushqyese të cituara në nenin 30, pika 1, 3, 4 dhe 5 mund të shprehen, sipas rastit, si përqindje e sasive referencë të konsumit të përcaktuara në pjesën "B" të shtojcës XIII për 100 g ose për 100 ml.
5. Kur informacioni paraqitet në përputhje me pikën 4, deklarata e mëposhtme shtesë paraqitet shumë pranë tij: "Sasia referencë e konsumit mesatar për një të rritur (8400 kJ/2000 kcal)".

Neni 33

Shprehja për racion ose për njësi konsumi

1. Në rastet e mëposhtme, vlera e energjisë dhe sasi të vlerave ushqyese të cituara në nenin 30, pika 1 deri në pikën 5, mund të shprehen për racion dhe/ose për njësi konsumi, lehtësisht të identifikueshme nga konsumatori, me kusht që sasia e racionit ose e njësisë së përdorur të shënohet në etiketë dhe që numri i racioneve ose i njësive në paketim të deklarohet:
 - a) përveç formës së shprehjes për 100 g ose për 100 ml të cituar në nenin 32, pika 2;
 - b) përveç formës së shprehjes për 100 g ose për 100 ml të cituar në nenin 32, pika 3, për sasi të vitaminave dhe mineraleve;
 - c) përveç ose në vend të formës së shprehjes për 100 g ose për 100 ml të cituar në nenin 32, pika 4.
2. Në përjashtim nga neni 32, pika 2, në rastin e cituar në pikën "b" të nenit 30, pika 3, sasia e vlerave ushqyese dhe/ose përqindja e sasive referencë të konsumit të përcaktuara në pjesën B të shtojcës XIII mund të shprehen vetëm për racion ose për njësi konsumi.

Kur sasi të vlerave ushqyese shprehen vetëm për racion ose për njësi konsumi në përputhje me gjermën a të pikës 1 të këtij neni, vlera e energjisë shprehet për 100 g ose për 100 ml, për racion ose për njësi konsumi.
3. Në përjashtim nga neni 32, pika 2, në rastet e cituara në nenin 30, pika 5, vlera e energjisë dhe sasia e vlerave ushqyese dhe/ose përqindja e sasive referencë të konsumit të përcaktuara në pjesën B të shtojcës XIII mund të shprehen vetëm për racion ose për njësi konsumi.
4. Racioni ose njësia e përdorur vendosen pranë deklaratës së vlerave ushqyese.

Neni 34

Paraqitja

1. Të dhënat e përmendura në nenin 30, pika 1 dhe 2, përfshihen në të njëjtën fushëpamje. Ato paraqiten së bashku, në format të qartë dhe, sipas rastit, në rendin e prezantimit të parashikuar në shtojcën XV.
2. Të dhënat e përmendura në nenin 30, pika 1 dhe 2, paraqiten, nëse ka hapësirë, në format tabelar me numrat të harmonizuar. Kur nuk ka hapësirë të mjaftueshme, deklarata shfaqet në format linear.
3. Të dhënat e përmendura në nenin 30, pika 3 paraqiten:
 - a) në fushëpamjen kryesore; dhe
 - b) me madhësi shkrimi në përputhje me nenin 13, pika 2.

Të dhënat e përmendura në nenin 30, pika 3 mund të paraqiten në format të ndryshëm nga ai i specifikuar në pikën 2 të këtij neni.

4. Të dhënat e përmendura në nenin 30, pika 4 dhe 5 mund të paraqiten në format të ndryshëm nga ai i specifikuar në pikën 2 të këtij neni.
5. Në rastet kur vlera e energjisë ose sasia e vlerave ushqyese në një produkt është e papërfillshme, informacioni për këto elemente mund të zëvendësohet me deklaratën "Përmban sasi të papërfillshme të..." dhe të paraqitet pranë deklaratës së vlerave ushqyese kur është e pranishme.

Neni 35

Format shtesë të shprehjes dhe paraqitjes

1. Përveç formave të shprehjes të cituara në nenin 32, pika 2 dhe 4 dhe nenin 33 si dhe paraqitjeve të cituara në nenin 34, pika 2, vlera e energjisë dhe sasia e vlerave ushqyese të cituara në nenin 30, pika 1 deri në pikën 5 mund të jepen me anë të formave të tjera të shprehjes dhe/ose të paraqiten me forma grafike ose simbole, përveç fjalëve ose numrave, me kusht që të plotësohen kërkesat e mëposhtme:
 - a) të bazohen në kërkime të sigurta dhe shkencërisht të vlefshme për konsumatorin, dhe të mos e çorientojnë atë siç përmendet në nenin 7 të këtij vendimi;
 - b) zhvillimi i tyre të jetë rezultat i konsultimit me një grup më të madh palësh të interesuara;
 - c) të synojnë të lehtësojnë kuptimin nga konsumatori, të kontributojnë ose të rëndësisë së ushqimit në raport me energjinë dhe vlerat ushqyese në një dietë;
 - d) ato mbështeten nga prova të vlefshme shkencërisht të kuptimit të këtyre formave të shprehjes ose paraqitjes nga niveli mesatar i konsumatorëve;
 - e) në rastin e formave të tjera të shprehjes, ato bazohen në sasitë reference të konsumit të harmonizuara, të përcaktuara në shtojcën XIII, ose në mungesë të tyre, në këshillim shkencor të pranuar gjërësisht, për sasitë referencë të konsumit për energjinë ose vlerat ushqyese;
 - f) ato janë objektive dhe jo diskriminuese; dhe
 - g) zbatimi i tyre nuk krijon pengesa për lëvizjen e lirë të mallrave.

2. Operatorët e Biznesit Ushqimor mund të përdorin një ose më shumë nga format shtesë të shprehjes ose paraqitjes së deklaratës ushqimore që ata e konsiderojnë si përmbushjen më të mirë të kërkesave të përcaktuara në gërmat "a" deri në "g" të pikës 1 të këtij neni. Operatorët e biznesit i paraqesin ministrisë të dhëna të detajuara të këtyre formave shtesë të shprehjes dhe paraqitjes si dhe argumentimet përkatëse në lidhje me përmbushjen e kërkesave të përcaktuara në gërmat "a" deri në "g" të pikës 1. Në këto raste, mund të kërkohet informacion për ndërprerjen e përdorimit të këtyre formave shtesë të shprehjes ose paraqitjes së deklaratës së vlerave ushqimore.

3. AKU duhet të garantojë monitorimin e duhur të formave shtesë të shprehjes ose paraqitjes së deklaratës së vlerave ushqyese, të cilat janë të pranishme në tregun shqiptar.

4. Ministria shkëmben informacionin mes saj, AKU-së, ISUV dhe palëve të interesuara për çështjet që lidhen me përdorimin e formave shtesë të shprehjes ose paraqitjes së deklaratës së vlerave ushqyese.

KREU V

INFORMACIONI USHQIMOR VULLNETAR

Neni 36

Kërkesat e zbatueshme

1. Kur informacioni ushqimor i përmendur në nenet 9 dhe 10, jepet në mënyrë vullnetare, ky informacion duhet të jetë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në seksionet 2 dhe 3 të kreut IV.

2. Informacion ushqimor i dhënë në mënyrë vullnetare përmbush kërkesat e mëposhtme:

- a) nuk duhet të çorientojë konsumatorin, siç përmendet në nenin 7;
- b) nuk duhet të jetë i dykuptimtë dhe i paqartë për konsumatorin; dhe
- c) sipas rastit, duhet të bazohet në të dhënat shkencore përkatëse.

3. Kërkesat e cituara në pikën 2 të këtij neni për informacionin ushqimor vullnetar përfshijnë:

a) informacion për praninë e mundshme dhe të paqëllimshme në produktin ushqimor të substancave ose produkteve që shkaktojnë alergji ose intoleranca;

b) informacion për përshtatshmërinë e një produkti ushqimor për vegjetarianët dhe vegjetarianët e plotë; dhe

c) deklarimi i sasive referencë të konsumit për grupe specifike të konsumatorëve, përveç sasive referencë të konsumit të përcaktuara në shtojcën XIII.

Neni 37

Paraqitja

Informacioni ushqimor vullnetar, nuk duhet të vendoset, nëse dëmton hapësirën e disponueshme për informacionin ushqimor të detyrueshëm.

Neni 38

Qumështi dhe produktet e qumështit

Në përjashtim nga neni 9, pika 1 dhe neni 10, pika 1 e këtij vendimi, në rastin e qumështit ose të produkteve të qumështit që janë në shishe qelqi të synuara për ripërdorim bëhen rast pas rasti me urdhër të Ministrit.

Neni 39

Pije alkoolike

Përbërësit e përcaktuar në nenin 2, pika 2, gërma “f” dhe renditur në shtojcën II, do të tregohen në etiketë në rastet kur janë të pranishëm në pijet që përmbajnë më shumë se 1.2% të volumit alkool. Ky deklaram duhet të përmbajë fjalën “përfshin” të ndjekur nga emri i përbërësve të sipërpërmendur. Tregimi (deklarimi) nuk është i nevojshëm në rastin kur përbërësi përfshihet me emrin e tij specifik në listën e përbërësve, ose me emrin me të cilin pija shitet.

Neni 40

Shprehja e sasisë neto

1. Sasia neto e ushqimeve të ambalazuara paraprakisht duhet të shprehet:

- në njësi volumore, si në rastin e lëngjeve;
- në njësi mase në rastin e produkteve të tjera,

duke përdorur litrin, centilitrin, mililitrin, grammin ose kilogramin, sipas rastit.

2. a) Kur deklarimi i një tipi të caktuar sasië (p.sh. sasia nominale, sasia minimale, sasia mesatare) kërkohet nga një legjislacion tjetër, kjo sasi do të nënkuptohet si sasia neto në kuadrin e këtij vendimi;

b) kur një njësi e ambalazhuar paraprakisht konsiston në dy ose më shumë njësi individuale të ambalazuara paraprakisht që përmbajnë të njëjtën sasi të të njëjtit produkt, sasia neto do të tregohet duke përmendur sasinë neto që është në çdo paketë individuale dhe numrin total të këtyre paketave. Megjithatë deklarimi i këtyre veçantive nuk do të jetë gjithsesi i detyrueshëm në rast se numri total i paketave individuale mund të shihet qartë dhe mund të numërohet lehtë nga jashtë dhe kur të paktën një deklaram i sasisë neto të ndodhur në çdo paketë individuale mund të shihet nga jashtë;

c) kur një njësi e ambalazhuar paraprakisht konsiston në dy ose më shumë paketa individuale të cilat nuk janë njësi shitje, sasia neto do të jepet duke deklaruar sasinë totale neto dhe numrin total të paketave individuale.

3. Produktet ushqimore që normalisht shiten me numër, nuk kërkojnë ndonjë deklaram të sasisë neto, kur numri i njësive shihet qartë dhe numërohet lehtë nga jashtë ose nëse kjo nuk është e mundur, të deklarohet në etiketë.

4. Kur një ushqim i ngurtë prezantohet në një mjedis të lëngët, në etiketë duhet të deklarohet pesha neto pas kullimit të produktit ushqimor. Për qëllim të këtij paragrafi, “mjedis i lëngët” do të nënkuptojë të gjitha produktet e mëposhtme, mundësisht në përzierje dhe gjithashtu të ngrira ose me

ngjirje të shpejtë, me kusht që lëngu të jetë një shtesë ndaj elementeve kryesore të kësaj përgatitjeje dhe si i tillë të mos përbëjë një faktor përcaktues për blerjen: ujë, solucione ujore kripërash, shëllirë, solucione ujore të acideve ushqimore, uthull, solucione acide të sheqernave, solucione ujore të substancave të tjera ëmbëlsuese, lëngje frutash ose perimesh në rast të frutave ose perimeve.

5. Nuk do të jetë e detyrueshme të deklarohet sasia neto në rast të produkteve ushqimore:

a) që janë subjekt i humbjeve të konsiderueshme në volum ose masë dhe që shiten në numër ose peshohen në prani të blerësit;

b) sasia neto e të cilave është më pak se 5 g ose 5 ml; ky kusht nuk do të aplikohet për erëzat dhe bimët medicinale.

Neni 41

Produktet ushqimore që nuk janë të paraambalazuara

1. Në rastet kur produktet ushqimore ofrohen për shitje te konsumatori i fundit ose tek shërbimi katering pa ambalazhim paraprak ose kur produktet ushqimore paktohen në ambientet e shitjes me kërkesë të konsumatorit apo ambalazhohen paraprakisht për shitje direkte:

a) paraqitja e veçorive të specifikuara në gjermën "c" të nenit 9, pika 1 është e detyrueshme;

b) paraqitja e veçorive të tjera të cituara në nenet 9 dhe 10 nuk është e detyrueshme,.

KREU VI

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

1. Shkeljet e dispozitave të këtij vendimi do të trajtohen sipas përcaktimeve të nenit 68, të Ligjit nr. 9863, datë 28.01.2008 “Për Ushqimin”, i ndryshuar.
2. Deri në hyrjen në fuqi të këtij vendimi, produktet ushqimore me etiketa që nuk përputhen me kërkesat e reja mund të vendosen në treg. Stoqet e këtyre produkteve që janë vendosur në treg përpara përfundimit të periudhës së hyrjes në fuqi të këtij vendimi mund të vazhdojnë të shiten deri sa të mbarojnë.
3. VKM nr 1344 date 10.10.2008 “Për miratimin e rregullave “Për etiketimin e produkteve ushqimore””, shfuqizohet.
4. Për zbatimin e këtij vendimi ngarkohet Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në “Fletoren zyrtare” dhe i shtrin efektet 1 (një) vit pas hyrjes në fuqi.

KRYEMINISTRI

EDI RAMA

SHTOJCA I

PËRKUFIZIME SPECIFIKE

Siç përmendet në nenin 2, pika 4

1. "deklaratë e vlerave ushqyese" ose "etiketim ushqimor" është informacioni ku shprehet:

a) vlera e energjisë; ose

b) vlera e energjisë dhe vetëm një ose më shumë nga vlerat e mëposhtme ushqyese:

— yndyra (të ngopura, me një lidhje të pangopur, me shumë lidhje të pangopura),

— karbohidrate (sheqerna, poliole, niseshte),

— kripa,

— fibra,

— proteina,

— çdo mineral apo vitaminë të renditur në pikën 1 të pjesës "A" të shtojcës XIII dhe të pranishëm në sasi të konsiderueshme siç përcaktohet në pikën 2 të pjesës "A" të shtojcës XIII.

2. "yndyrna" janë lipidet totale, duk përfshirë fosfolipidet;

3. "yndyrna të ngopura" janë acidet yndyrore pa lidhje dyfishe;

4. "yndyrna të pangopura" janë acidet yndyrore me të paktën një lidhje dyfishe karbon-karbon të pakonjuguar në konfigurimin trans (përkatësisht me ndërprerje në të paktën një grup metilen);

5. "yndyrna me një lidhje të pangopur" janë acidet yndyrore me një lidhje dyfishe cis;

6. "yndyrna me shumë lidhje të pangopura" acidet yndyrore me dy ose më shumë cis, cis-metilene me ndërprerje të lidhjeve dyfishe;

7. "karbohidrat" është çdo karbohidrat, i cili është i metabolizuar te njeriu, përfshirë poliolet;

8. "sheqerna" janë të gjitha monosakaridet dhe disakaridet të pranishme në produktet ushqimore, me përjashtim të polioleve;

9. "poliole" janë alkoolet që përmbajnë më shumë se dy grupe hidroksil;

10. "proteina" është përmbajtja e proteinave e llogaritur duke përdorur formulën: proteinë = azoti total Kjeldahl \times 6,25;

11. "kripë" është përmbajtja ekuivalente e kripës e llogaritur duke përdorur formulën: kripë = natrium \times 2,5;

12. "fibra" janë polimere karbohidrati me tre ose më shumë njësi monomerike, të cilat nuk treten dhe as nuk thithen nga zorrët e holla të njeriut dhe i përkasin kategorive të mëposhtme:

— polimere karbohidrati të ngrënshme që janë të pranishme në mënyrë të natyrshme në produkte ushqimore të konsumuara,

— polimere karbohidrati të ngrënshme, të cilat janë përftuar nga materiali i parë ushqimor me anë të metodave fizike, enzimatike ose kimike dhe të cilat kanë një efekt fiziologjik dobiprurës të provuar nga provat shkencore të pranuar gjerësisht,

— polimere karbohidrati sintetike të ngrënshme, të cilat kanë një efekt fiziologjik dobiprurës të provuar nga provat shkencore të pranuar gjerësisht,

13. "vlerë mesatare" është vlera që paraqet me mirë sasinë e vlerës ushqyese, që përmban një produkt ushqimor, dhe pasqyron ndryshimet për shkak të ndryshimit stinor, modelet e konsumit dhe faktorë të tjerë që mund të shkaktojnë ndryshimin e vlerës aktuale.

SHTOJCA II

SUBSTANCAT OSE PRODUKTET QË SHKAKTOJNË ALERGJI OSE INTOLERANCA

1. Drithërat me përmbajtje gluteni, përkatësisht: gruri, thekra, elbi, tërshëra, ose linjat e tyre të hibridizuara, dhe produktet e tyre përveç:

a) shurup glukoze me bazë gruri përfshirë dekstrozën⁽¹⁾,

b) maltodekstrinë me bazë gruri⁽¹⁾

c) shurupit glukozë me bazë elb;

d) drithërave të përdorura për distilate alkoolike, përfshirë alkoolin etilik me origjinë bujqësore;

2. Krustacët dhe produktet e tyre;

3. Vezët dhe produktet e tyre;

4. Peshku dhe produktet e tij, përveç:

a) xhelatinës së peshkut që përdoret si bartës për vitaminat ose për përgatitjet e karotinoideve;

b) xhelatinës së peshkut ose Isinglass që përdoret si agjent finiteure në birrë dhe verë;

5. Kikiriku dhe produktet e tij;

6. Soja dhe produktet e saj, përveç:

a) vajit të rafinuar të sojës dhe yndyrat;

b) tokoferoleve të përzier natyrale (E 306), tokoferolit D-alfa natyral, acetatit tokoferol D-alfa natyral, dhe tokoferolit suksinat D-alfa natyral me origjinë soje;

c) vajrave bimore të përftuara nga fitosterolet dhe esteret të fitosteroleve me origjinë soje;

d) ester stanolit bimor të prodhuar nga sterole të vajit bimor me origjinë soje;

7. Qumështi dhe produktet e qumështit (duke përfshirë laktozën) përveç:

a) hirrës të përdorur për distilate alkoolike, përfshirë alkoolin etilik me origjinë bujqësore;

b) acidit laktik;

8. Frutat e thata, përkatësisht: bajamet (*Amygdalus communis* L.), lajthitë (*Corylus avellana*), arrat e buta (*Juglans regia*), arrat e shqemes (*Anacardium occidentale*), arrat hikore (*Carya illinoensis* (E. Engelm.) K. Koch), arrat braziliane (*Bertholletia excelsa*), fistikët (*Pistacia vera*), arrat makademia ose Kuinslend (*Macadamia ternifolia*), dhe produktet që vijnë prej tyre, përveç frutave të thata të përdorura për distilate alkoolike, përfshirë alkoolin etilik me origjinë bujqësore;

⁽¹⁾ dhe produktet e tyre, për aq sa procesi që ata kanë pësuar nuk ka mundësi për të rritur nivelin e allergjenve vlerësuar nga AKU për produktin përkatës nga i cili ata origjinojnë.

9. Selinoja dhe produktet e saj;
10. Sinapi dhe produktet e tij;
11. Farat e susamit dhe produktet e tyre;
12. Dyoksidi i sulfurit dhe sulfitet të përqendruara më shumë se 10 mg/kg ose 10 mg/l të shprehura si total i SO₂, të cilat duhet të llogariten për produktet të propozuara si të gatshme për konsum ose të riformuluara sipas udhëzimeve të prodhuesve;
13. Lupina dhe produktet e saj;
14. Molusqet dhe produktet e tyre;

SHTOJCA III

PRODUKTET USHQIMORE PËR TË CILAT ETIKETIMI DUHET TË PËRFSHIJË NJË OSE MË SHUMË VEÇORI SHITESË

LLOJET OSE KATEGORITË E PRODUKTEVE USHQIMORE	VEÇORITË
1. Produkte ushqimore të paketuara me gaze të caktuara	
1.1. Produktet ushqimore, jetëgjatësia e të cilave është shtyrë nga mënyrat e paketimit me gaze të autorizuara sipas Udhëzimit nr.18, datë 17.11.2010 “Për aditivët ushqimore të përdorur në produktet ushqimore”.	"pakeluar në ambient mbrojtës".
2. Produkte ushqimore që përmbajnë ëmbëlsues	
2.1. Produktet ushqimore që përmbajnë një ëmbëlsues ose disa ëmbëlsues të autorizuar sipas Udhëzimit nr.18, datë 17.11.2010 “Për aditivët ushqimore të përdorur në produktet ushqimore”..	"me ëmbëlsues" kjo deklaratë shoqëron emrin e produktit ushqimor.
2.2. Produktet ushqimore që përmbajnë sheqer ose sheqerna shtesë dhe një ëmbëlsues ose disa ëmbëlsues të autorizuar sipas Udhëzimit nr.18, datë 17.11.2010 “Për aditivët ushqimore të përdorur në produktet ushqimore”..	"me sheqerna dhe ëmbëlsues" kjo deklaratë shoqëron emrin e produktit ushqimor.
2.3. Produktet ushqimore që përmbajnë aspartam/kripë aspartam-acesulfami të autorizuar sipas Udhëzimit nr.18, datë 17.11.2010 “Për aditivët ushqimore të përdorur në produktet ushqimore”..	"përmban aspartam (burim të fenilalaninës)" shfaqet në etiketë në rastet kur aspartami/kripa e aspartam-acesulfamit është përcaktuar në listën e përbërësve vetëm duke iu referuar numrit "E". "përmban burim fenilalanine" shfaqet në etiketë në rastet kur aspartami/kripa e aspartam-acesulfamit është përcaktuar në listën e përbërësve me emrin e saj specifik.
2.4. Produkte ushqimore që përmbajnë më shumë se 10% poliole shtesë të autorizuara sipas Udhëzimit nr.18, datë 17.11.2010 “Për aditivët ushqimore të përdorur në	"përdorimi i tepërt mund të japë efekte laksative".

produktet ushqimore”..	
3. Produktet ushqimore që përmbajnë acid glicirrhizinik ose kripë amoniake të tij	
3.1. Ëmbëlsirat ose pijet që përmbajnë acid glicirrhizinik ose kripë amoniake të tij, si pasojë e shtimit të substancave si të tilla ose të bimës jamballi "Glycyrrhiza glabra" në përqendrim prej 100 mg/kg ose 10 mg/l ose më shumë.	"përmban jamballi" shtohet menjëherë pas listës së përbërësve, përveç nëse termi "jamballi" është përfshirë tashmë në listën e përbërësve ose në emrin e produktit ushqimor. Në mungesë të listës së përbërësve, deklarata shoqëron emrin e produktit ushqimor.
3.2. Ëmbëlsirat që përmbajnë acid glicirrhizinik ose kripë amoniake të tij, si pasojë e shtimit të substancave si të tilla ose të bimës jamballi "Glycyrrhiza glabra" në përqendrim prej 4 g/kg ose më shumë.	"përmban jamballi – njerëzit që vuajnë nga hipertensioni duhet të shmangin konsumin e tepërt" shtohet menjëherë pas listës së përbërësve. Në mungesë të listës së përbërësve, deklarata shoqëron emrin e produktit ushqimor.
3.3. Pijet që përmbajnë acid glicirrhizinik ose kripë amoniake të tij si pasojë e shtimit të substancave si të tilla ose të bimës jamballi "Glycyrrhiza glabra" në përqendrim prej 50 mg/l ose më shumë, ose prej 300 mg/l ose më shumë në rastin e pijeve që përmbajnë më shumë se 1,2% të vëllimit me alkool ⁽¹⁾ .	"përmban jamballi – njerëzit që vuajnë nga hipertensioni duhet të shmangin konsumin e tepërt" shtohet menjëherë pas listës së përbërësve. Në mungesë të listës së përbërësve, deklarata shoqëron emrin e produktit ushqimor.
4. Pijet me përmbajtje të lartë kafeine ose produktet ushqimore me kafeinë shtesë	
<p>4.1. Pijet, me përjashtim të atyre me bazë kafeje, çaji ose ekstrakt kafeje ose çaji, kur emri i produktit ushqimor përmban termin "kafe"ose "çaj":</p> <ul style="list-style-type: none"> — të cilat janë destinuar për konsum pa modifikim dhe përmbajnë kafeinë, nga çfarëdolloj burimi, në një proporcion që tejkalon 150 mg/l, ose, — të cilat janë në formë të përqendruar ose të thatë dhe pas riformulimit përmbajnë kafeinë, nga çfarëdolloj burimi, në një proporcion që tejkalon 150 mg/l, 	"Përmbajtje e lartë kafeine. Nuk rekomandohet për fëmijë, gra shtatzëna ose gra që ushqejnë fëmijë me gji" në të njëjtën fushë pamje të emrit të pijes, të ndjekur nga një referencë në kllapa dhe në përputhje me nenin 13, pika 1 i kësaj rregulloreje për përmbajtjen e kafeinës të shprehur në mg për 100 ml.

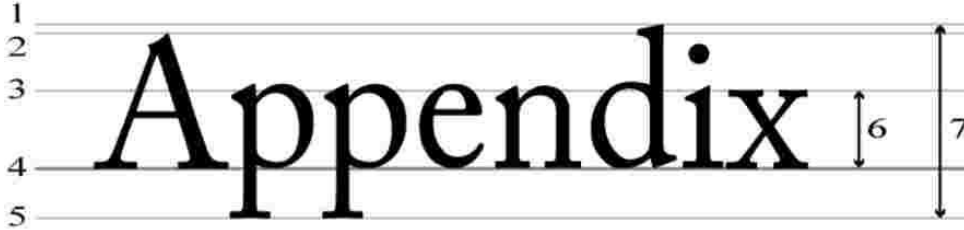
<p>4.2. Produktet ushqimore përveç pijeve, ku kafeina shtohet me qëllim fiziologjik.</p>	<p>"Përmban kafeinë. Nuk rekomandohet për fëmijë ose gra shtatzëna" në të njëjtën fushë pamje të emrit të produktit ushqimor, të ndjekur nga një referencë në kllapa dhe në përputhje me nenin 13, pika 1 i kësaj rregulloreje për përmbajtjen e kafeinës të shprehur në mg për 100 ml. Në rastin e suplementeve ushqimore, përmbajta e kafeinës shprehet me porcion siç rekomandohet për konsum ditor në etiketë.</p>
<p>5. Produktet ushqimore me fitosterole të shtuara, estere të fitosteroleve, fitostanole ose estere fitostanolesh</p>	
<p>5.1. Produktet ushqimore ose përbërësit ushqimor me fitosterole të shtuara, estere të fitosteroleve, fitostanole ose estere fitostanolesh</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. "me sterole të shtuara bimore" ose "me stanole të shtuara bimore" në të njëjtën fushë pamje të emrit të produktit ushqimor; 2. sasinë e përmbajtjes së fitosteroleve të shtuara, estereve fitosterole, fitostanoleve ose estereve të fitostanoleve (e shprehur në % ose në "g" të steroleve të lira bimore/stanole bimore për 100 g ose për 100 ml produkt ushqimor) do të vendoset në listën e përbërësve; 3. një deklaratë, që produkti ushqimor është i destinuar për njerëz që duan të ulin nivelin e kolesterolit në gjak; 4. një deklaratë që pacientët me mjekim për uljen e nivelit të kolesterolit duhet ta konsumojnë produktin nën mbikëqyrjen e mjekut; 5. një deklaratë lehtësisht të dukshme, që produkti mund të mos jetë i përshtatshëm nga ana ushqimore për gra shtatzëna, ose gra që ushqejnë fëmijë me gji, ose për fëmijë nën 5 vjeç; 6. këshillim që produkti ushqimor duhet të përdoret si pjesë e një diete të balancuar dhe të ndryshueshme, përfshirë konsum të rregullt të frutave dhe perimeve për të ndihmuar mbajtjen e niveleve të përcaktuara të karotenës;

	<p>7. në të njëjtën fushë pamje me deklaratën e nevojshme sipas pikës 3 më sipër, një deklaratë që konsumimi i më shumë se 3 g/ditë i steroleve të shtuara bimore/stanoleve bimore duhet të shmanget;</p> <p>8. një përkufizim të porcionit të produktit ushqimor ose përbërësve ushqimorë të përcaktuar (preferohen në g ose ml) me sasinë e steroleve bimore/stanoleve bimore të përfshirë në çdo porcion.</p>
<p>6. Mish i ngrirë, përgatitje mishi të ngrirë dhe produkte peshkimi të papërpunuara e të ngrira</p>	
<p>6.1. Mishi i ngrirë, përgatitjet e mishit të ngrirë dhe produktet e peshkimit të papërpunuara e të ngrira.</p>	<p>datën e ngrirjes ose datën e ngrirjes së parë në rastet kur produkti është ngrirë më shumë se një herë, në përputhje me pikën 3 të shtojcës X.</p>
<p>⁽¹⁾ Niveli do të aplikohet për produktet e propozuara gati për konsum ose të riformuara në përputhje me instruksionet e prodhuesit.</p>	

SHTOJCA IV

PËRKUFIZIMI I LARTËSISË - x

LARTËSIA - x



Legjenda

1.	Vija ose kufiri i sipërm i shkronjave
2.	Lartësia e shkronjave të mëdha
3.	Lartësia e shkronjave të vogla
4.	Vija bazë e shkronjave
5.	Vija ose kufiri i poshtëm i shkronjave
6.	Lartësia x
7.	Përmasa e shkronjave

SHTOJCA V

PRODUKTET USHQIMORE TË CILAT PËRJASHTOHEN NGA KËRKESA E DEKLARATËS SË DETYRUESHME TË VLERAVE USHQIMORE

1. Produktet e papërpunuara që përmbajnë një përbërës të vetëm ose kategori përbërësish;
2. Produktet e përpunuara të cilat i janë nënshtruar vetëm maturimit dhe që përmbajnë një përbërës të vetëm ose kategori përbërësish;
3. Ujërat e destinuara për konsum njerëzor, përfshirë ato ku përbërësit e vetëm shtesë janë dyoksidi i karbonit dhe/ose substancat aromatizuese;
4. Barërat, erëzat ose përzierjet e tyre;
5. Kripa dhe zëvendësuesit e kripës;
6. Ëmbëlsuesit artificialë;
7. Produktet e mbuluara për ekstraktet e kafes dhe çikores, kokrrat e kafes të plota ose të shtypura dhe të plota ose kokrrat e kafes të dekafeinizuara dhe të bluara;
8. Ekstraktet bimore dhe të frutave, çaji, çaji i dekafeinizuar, çaji i çastit ose i tretshëm ose ekstrakti i çajit, çaji i dekafeinizuar, i çastit ose i tretshëm, që nuk përmbajnë përbërës të tjerë shtesë përveç substancave aromatizuese të cilat nuk modifikojnë vlerën ushqyese të çajit;
9. Uthullat e fermentuara dhe zëvendësuesit e uthullës, përfshirë ato ku të vetmit përbërës të shtuar janë substancat aromatizuese;
10. Substancat aromatizuese;
11. Aditivët ushqimorë;
12. Lëndët ndihmëse të përpunimit;
13. Enzimat ushqimore;
14. Xhelatina;
15. Mjedisi përbërës i recelrave;
16. Majaja;
17. Çamçakëzi;
18. Produktet ushqimore në paketim ose kontejnerë, sipërfaqja më e madhe e të cilave është më pak se 25 cm²;
19. Produkte ushqimore, përfshirë produktet ushqimore e prodhuara me dorë, të ofruara drejtpërdrejt në sasi të vogla nga prodhuesi tek konsumatori i fundit ose tek qendrat vendore të shitjeve me pakicë të cilat ua ofrojnë drejtpërdrejt konsumatorëve të fundit.

SHTOJCA VI

EMRI I PRODUKTIT USHQIMOR DHE VEÇORITË SPECIFIKE SHOQËRUESE

PJESA "A" — VEÇORITË E DETYRUESHME SHOQËRUESE TË EMRIT TË PRODUKTIT USHQIMOR

1. Emri i produktit ushqimor përfshin ose shoqërohet nga veçoritë e tilla si: gjendja fizike e produktit ushqimor ose trajtimi specifik që ka pësuar (për shembull, pluhur, i ngrirë, ngrirje e thellë, i përqendruar, i tymosur) në të gjitha ato raste kur mosdhënia e këtij informacioni mund të jetë çorientues për blerësin.
2. Në rastin e produkteve ushqimore që janë ngrirë para shitjes dhe të cilat janë shitur të shkrira, emri i produktit ushqimor shoqërohet nga emërtimi "i shkrirë".

Kjo kërkesë nuk zbatohet për:

- a) përbërësit në produktin përfundimtar;
- b) produktet ushqimore për të cilat ngrirja është një hap teknologjikisht i nevojshëm gjatë procesit të prodhimit;
- c) produktet ushqimore për të cilat shkrirja nuk ka ndikim negativ në sigurinë ose cilësinë e ushqimit.

Kjo pikë zbatohet pa cenuar pikën 1.

3. Produktet ushqimore të trajtuara me rrezatim jonizues mbajnë një nga deklaratimet e mëposhtme:

"i parrezatuar" ose "trajtuar me rrezatim jonizues", dhe deklaratime të tjera të shprehura në Udhëzimin Nr. 4, datë 14.05.2014 "Mbi produktet ushqimore dhe ingredientët ushqimor të trajtuar me rrezatim jonizues".

4. Në rastin e produkteve ushqimore në të cilat një komponent ose përbërës që konsumatorët presin që të përdoret normalisht ose që të jetë i pranishëm në mënyrë natyrale është zëvendësuar me një komponent ose përbërës tjetër, përveç listës së përbërësve, etiketimi do të mbajë një deklaratim të qartë të komponentit ose përbërësit që është përdorur për zëvendësim të pjesshëm ose të plotë:

- a) shumë pranë emrit të produktit; dhe
- b) duke përdorur një madhësi shkronjash me lartësi x të paktën 75% të lartësisë së produktit dhe jo më të vogël se madhësia minimale e shkronjave të kërkuara në nenin 13, pika 2 i kësaj rregulloreje.

5. Në rastin e produkteve të mishit, përgatitjeve të mishit dhe produkteve të peshkimit që përmbajnë proteina shtesë si të tilla, përfshirë proteinat e hidrolizuara, me origjinë të ndryshme shtazore, emri i produktit ushqimor mban një deklaratim të pranisë së këtyre proteinave dhe të origjinës së tyre.

6. Në rastin e produkteve të mishit, përgatitjeve të mishit të cilat kanë pamjen e një të prere, cope, fete, porcioni ose karkase mishi, emri i produktit ushqimor përfshin një deklaratim të pranisë së ujit të shtuar, nëse uji i shtuar përbën më shumë se 5% të peshës së produktit përfundimtar. Të njëjtat rregulla zbatohen në rastin e produkteve të peshkimit dhe produkteve të përgatitura të peshkimit, të cilat kanë pamjen e një të prere, cope, fete, porcioni, filetoje, ose të një produkti të plotë peshkimi.

7. Produktet e mishit, përgatitjet e mishit dhe produktet e peshkimit të cilat mund të japin përshtypjen se përbëhen nga një copë e tërë mishi ose peshku, por që faktikisht përbëhen nga copa të ndryshme të kombinuara së bashku me përbërës të tjerë, përfshirë aditivët ushqimorë dhe enzimata ushqimore:

Bullgarisht: ‘формовано месо’ dhe ‘формована риба’;

Spanjisht: ‘combinado de piezas de carne’ dhe ‘combinado de piezas de pescado’;

Çekisht: ‘ze spojovaných kousků masa’ dhe ‘ze spojovaných kousků rybího masa’;

Danisht: ‘Sammensat af stykker af kød’ dhe ‘Sammensat af stykker af fisk’;

Gjermanisht: ‘aus Fleischstücken zusammengefügt’ dhe ‘aus Fischstücken zusammengefügt’;

Estonisht: ‘liidetud liha’ dhe ‘liidetud kala’;

Greqisht: ‘μορφοποιημένο κρέας’ dhe ‘μορφοποιημένο ψάρι’;

Anglisht: ‘formed meat’ dhe ‘formed fish’;

Frëngjisht: ‘viande reconstituée’ dhe ‘poisson reconstitué’;

Irlandisht: ‘píosaí feola ceangailte’ dhe ‘píosaí éisc ceangailte’;

Italisht: ‘carne ricomposta’ dhe ‘pesce ricomposto’;

Letonisht: ‘formēta gaļa’ dhe ‘formēta zivs’;

Lituanisht: ‘sudarytas (-a) iš mėsos gabalų’ dhe ‘sudarytas (-a) iš žuvis gabalų’;

Hungarisht: ‘darabokból újraformázott hús’ dhe ‘darabokból újraformázott hal’;

Maltisht: ‘laħam rikostitëit’ dhe ‘ħut rikostitëit’;

Hollandisht: ‘samengesteld uit stukjes vlees’ dhe ‘samengesteld uit stukjes vis’;

Polonisht: ‘z połączonych kaëalkóë mięsa’ dhe ‘z połączonych kaëalkóë ryby’;

Portugalisht: ‘carne reconstituída’ dhe ‘peixe reconstituído’;

Rumanisht: ‘carne formată’ dhe ‘carne de pește formată’;

Slllovakisht: ‘spájané alebo formované mäso’ dhe ‘spájané alebo formované ryby’;

Slllovenisht: ‘sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso’ dhe ‘sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe’;

Finlandisht: ‘paloista yhdistetty liha’ dhe ‘paloista yhdistetty kala’;

Suedisht: ‘sammanfogade bitar av kött’ dhe ‘sammanfogade bitar av fisk’.

PJESA "B"-KËRKESAT SPECIFIKE LIDHUR ME EMËRTIMIN "MISH I GRIRË"

1. Kriteret e përbërjes të kontrolluara në bazë të një mesatare ditore:

	Përmbajtja e yndyrës	Raporti kolagjen/proteina të mishit
— mish i grirë pa dhjamë,	≤ 7%	≤ 12%
— mish viçi në formë të pastër i grirë,	≤ 20%	≤ 15%
— mish i grirë që përmban mish derri	≤ 30%	≤ 18%
— mish i grirë i llojeve të tjera,	≤ 25%	≤ 15%

2. Përveç kërkesave të përcaktuara në kreun IV të seksionit V të shtojcës III të Urdhrit nr. 10 datë 13.01.2010 “Mbi vlerësimin dhe kategorizimin e stabilimenteve të produkteve ushqimore me origjinë shtazore”, shprehjet e mëposhtme shfaqen në etiketë:

- "përqindja e përmbajtës së yndyrës nën ...",
- "raporti i kolagjenit/proteinave të mishit ...",

3. Mund të lejohet vendosja në treg e mishit të grirë që nuk është në përputhje me kriteret e përcaktuara në pikën 1 të kësaj pjese, sipas një marke kombëtare që të mos ngatërrohet me markat e parashikuara në nenin 5, pika 1 i Urdhrit nr. 10 datë 13.01.2010 “Mbi vlerësimin dhe kategorizimin e stabilimenteve të produkteve ushqimore me origjinë shtazore”.

PJESA "C" - KËRKESAT SPECIFIKE LIDHUR ME EMËRTIMIN E LËKURËS SË SALLAMIT

Duhet të tregohen rastet kur lëkura e sallamit nuk është e konsumueshme.

SHTOJCA VII

DEKLARIMI DHE EMËRTIMI I PËRBËRËSVE

**PJESA "A" - DISPOZITAT SPECIFIKE LIDHUR ME DEKLARIMIN E PËRBËRËSVE NË
REND ZBRITËS TË PESHËS**

Kategoria e përbërësit	Dispozita për deklarimin e peshës
1. Uji i shtuar dhe produktet e avullueshme	Renditen sipas peshës së tyre në produktin përfundimtar. Sasia e ujitë të shtuar si një përbërës në një produkti ushqimor llogaritet duke zbritur nga sasia totale e produktit përfundimtar sasinë totale të përbërësve të tjerë të përdorur. Kjo sasi nuk merret në konsideratë nëse nuk tejkalon 5% të peshës së produktit përfundimtar. kjo shmangie nuk zbatohet për mishin, përgatitjet e mishit, produktet e papërpunuara të peshkimit dhe molusqet dykapakore të papërpunuara
2. Përbërësit e përdorur në formë të përqendruar apo të dehidratuar dhe të riformuluar në kohën e prodhimit	Mund të renditen sipas peshës, siç janë regjistruar përpara përqendrimit apo dehidratimit të tyre
3. Përbërësit e përdorur në produktet ushqimore të përqendruar apo të dehidratuar, të cilët janë të destinuar të riformulohen nga shtesat me ujë	Mund të renditen sipas proporcionit në produktin e riformuluar në rast se lista e përbërësve është shoqëruar nga një shprehje si "përbërësit e produktit të riformuluar" ose "përbërësit e produktit gati për t'u përdorur"
4. Frutat, perimet apo kërpudhat, në rastin kur asnjëra prej tyre nuk mbizotëron në lidhje me peshën dhe të cilat janë përdorur në proporcione që kanë gjasa të ndryshojnë, të përdorura në një përzierje si përbërës të një produkti ushqimor	Mund të grupohen së bashku në listën e përbërësve nën termin "frutë", "perime" ose "kërpudha" të ndjekura nga fraza "në proporcione që ndryshojnë", menjëherë të ndjekura nga lista e frutave, perimeve ose kërpudhave të pranishme. Në raste të tilla, përzierja përfshihet në listën e përbërësve në përputhje me nenin 18, pika 1, në bazë të peshës totale të frutave, perimeve dhe kërpudhave të pranishme
5. Përzierjet e erëzave dhe barnave, kur asnjëra nuk mbizotëron në mënyrë të veçantë në proporcion sipas peshës	Mund të renditen në një rend tjetër me kusht që lista e përbërësve të shoqërohet nga një shprehje të tillë si "në proporcione të ndryshueshme";
6. Përbërësit që përbëjnë më pak se 2% të produktit përfundimtar	Mund të renditen në rend të ndryshëm pas përbërësve të tjerë
7. Përbërësit e ngjashëm apo të zëvendësueshëm në mënyrë reciproke, me	Mund të referohen në listën e përbërësve me anë të deklaratës "përmban ...dhe/ose ...", ku të

<p>gjasa për t'u përdorur në prodhimin apo përgatitjen e një produkti ushqimor pa ndryshuar përbërjen, natyrën apo vlerën e këtij produkti ushqimor, dhe në rast se përbëjnë më pak se 2% të produktit përfundimtar</p>	<p>paktën një prej jo më shumë se dy përbërësve është i pranishëm në produktin përfundimtar Kjo dispozitë nuk zbatohet për aditivët ushqimorë ose përbërësit e renditur në pjesën C të kësaj shtojce, dhe për substancat ose produktet e renditura në shtojcën II që shkaktojnë alergji ose intoleranca.</p>
<p>8. Vajrat e rafinuara me origjinë bimore</p>	<p>Mund të grupohen së bashku në listën e përbërësve nën emërtimin "vajra bimore" të ndjekura menjëherë nga lista e deklarimeve të origjinës specifike bimore, si dhe mund të ndiqen nga fjalia "në proporcione që ndryshojnë". Nëse grupohen së bashku, vajrat bimore përfshihen në listën e përbërësve në përputhje me nenin 18, pika 1, në bazë të peshës totale të vajrave bimore të pranishme.</p> <p>Shprehja "i hidrogjenizuar plotësisht" ose "pjesërisht i hidrogjenizuar", sipas rastit, duhet të shoqërojë deklarin e vajit të hidrogjenizuar</p>
<p>9. Yndyrnat e rafinuara me origjinë bimore</p>	<p>Mund të grupohen së bashku në listën e përbërësve nën emërtimin "yndyrna bimore" të ndjekura menjëherë nga lista e deklarimeve të origjinës specifike bimore, si dhe mund të ndiqen nga fjalia "në proporcione që ndryshojnë". Nëse grupohen së bashku, yndyrnat bimore përfshihen në listën e përbërësve në përputhje me nenin 18, pika 1, në bazë të peshës totale të yndyrave bimore të pranishme.</p> <p>Shprehja "i hidrogjenizuar plotësisht" ose "pjesërisht i hidrogjenizuar", sipas rastit, duhet të shoqërojë deklarin e yndyrës së hidrogjenizuar</p>

**PJESA "B" - EMËRTIMI I PËRBËRËSVE TË CAKTUAR ME EMRIN E KATEGORISË
PËRVEÇ EMRIT SPECIFIK**

Pa cenuar nenin 21, përbërësit që i përkasin njërës prej kategorive të renditura më poshtë dhe që janë elementë të një produkti ushqimor tjetër mund të emërtohen sipas emrit të kësaj kategorie sesa me emrin specifik.

Përkufizimi i kategorisë së produkteve ushqimore	Emërtimi
1. Vajrat e rafinuar me origjinë shtazore	<p>"Vaj", së bashku me mbiemrin "shtazor", ose deklarimin e origjinës specifike shtazore.</p> <p>Shprehja "i hidrogjenizuar plotësisht" ose "pjesërisht i hidrogjenizuar", sipas rastit, duhet të shoqërojë deklarimin e vajit të hidrogjenizuar</p>
2. Yndyrat e rafinuara me origjinë shtazore	<p>"Yndyrë", së bashku me mbiemrin "shtazor", ose deklarimin e origjinës specifike shtazore.</p> <p>Shprehja "i hidrogjenizuar plotësisht" ose "pjesërisht i hidrogjenizuar", sipas rastit, duhet të shoqërojë deklarimin e yndyrës së hidrogjenizuar</p>
3. Përzierje mielli të përftuara nga dy ose më shumë lloje drithërash	"Miell", ndjekur nga një listë drithërash nga të cilat është përftuar, në rend zbritës në peshë
4. Niseshte dhe niseshte e modifikuar nga metoda fizike ose nga enzima	"Niseshte"
5. Të gjithë llojet e peshkut, ku peshku përmban një përbërës të një produkti tjetër ushqimor dhe me kusht që emri dhe paraqitja e këtij produkti ushqimor të mos i referohet llojit specifik të peshkut	"Peshk"
6. Të gjitha llojet e djathit, ku djathi ose djathi i përzier përmban një përbërës të një produkti tjetër ushqimor dhe me kusht që emri dhe paraqitja e këtij produkti ushqimor të mos i referohet llojit specifik të peshkut	"Djathë"

7. Të gjitha erëzat që nuk tejkalojnë më shumë se 2% në peshën e produkteve ushqimore	"Erëza" ose "përzierje erëzash"						
8. Të gjitha barërat ose pjesë barërash që nuk tejkalojnë më shumë se 2% në peshën e produkteve ushqimore	"Barëra" ose "përzierje barërash"						
9. Të gjitha llojet e përgatitjeve të gomës të përdorura në prodhimin e bazës së gomës për çamçakëz	"Bazë gome"						
10. Të gjitha llojet e produkteve të drithërave të pjekura dhe të thërrmuara	"Tul" ose "peksimadhe", sipas rastit						
11. Të gjitha llojet e sukrozës	"Sheqer"						
12. Dekstrozë anhidrike ose dekstrozë monohidrate	"Dekstrozë"						
13. Shurup glukoze dhe shurup glukoze anhidrike	"Shurup glukoze"						
14. Të gjitha llojet e proteinave të qumështit (kazeina, kazeinate dhe proteina e hirrës) dhe përzierje të tyre	"Proteina qumështi"						
15. Gjalpë kakaoje i presuar, i shtrydhur ose i rafinuar	"Gjalpë kakaoje"						
16. Të gjitha llojet e verës	"Vera"						
<p>17. Muskujt e skeletit të gjitarëve dhe llojet e zogjve të njohur si të përshtatshme për konsum njerëzor me inde të përfshira ose të përcaktuara në mënyrë natyrale, ku përmbajtja e yndyrave totale dhe indeve lidhëse nuk kalon vlerat e treguara më poshtë dhe kur mishi është përbërës i një produkti ushqimor tjetër.</p> <p>Përmbajtja maksimale e yndyrës dhe indeve lidhëse për përbërësit e emërtuar me termin "... mish"</p> <table border="1" data-bbox="215 1579 1114 1937"> <thead> <tr> <th>Speciet</th> <th>Përmbajtja e yndyrës</th> <th>Raporti kolagjen/proteina të mishit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>— Gjitarët (përveç lepujve dhe derrave) dhe përzierjeve të llojeve ku mbizotërojnë gjitarët,</td> <td>25%</td> <td>25%</td> </tr> </tbody> </table>	Speciet	Përmbajtja e yndyrës	Raporti kolagjen/proteina të mishit	— Gjitarët (përveç lepujve dhe derrave) dhe përzierjeve të llojeve ku mbizotërojnë gjitarët,	25%	25%	"... mish" dhe emrat e llojeve të kafshëve nga të cilat ai vjen
Speciet	Përmbajtja e yndyrës	Raporti kolagjen/proteina të mishit					
— Gjitarët (përveç lepujve dhe derrave) dhe përzierjeve të llojeve ku mbizotërojnë gjitarët,	25%	25%					

— Derrat,	30%	25%	
— Zogjtë dhe lepujt,	15%	10%	
<p>Në qoftë se këta kufij maksimalë janë tejkaluar, por të gjitha kriteret e tjera për përkufizimin e "mishit" janë plotësuar, përmbajtja e "...mishit" duhet rregulluar me ulje përkatësisht dhe në listën e përbërësve duhet të përmendet, përveç termit "...mish", dhe prania e yndyrës dhe/ose indit lidhës.</p> <p>Produktet e mbuluara nga përkufizimi "mish i paketuar mekanikisht" përjashtohen nga ky përkufizim</p>			
18. Të gjitha llojet e produkteve të mbuluara nga përkufizimi "mish i paketuar mekanikisht"			"mish i paketuar mekanikisht" dhe emrat e llojeve të kafshëve nga të cilat ai vjen

PJESA "C" - EMËRTIMI I PËRBËRËSVE TË CAKTUAR ME EMRIN E KATEGORISË SË TYRE TË NDJEKUR NGA EMRI SPECIFIK OSE NUMRI I TYRE "E"

Pa cenuar nenin 21, aditivët ushqimorë dhe enzimët ushqimore të ndryshme nga ato të specifikuara në pikën "b" të nenit 20, që i përkasin një prej kategorive të renditura në këtë pjesë, duhet të emërtohen sipas emrit të kësaj kategorie, të ndjekura nga emri i tyre specifik, sipas rastit, nga numri "E". Nëse një përbërës i përket më shumë se njëri prej këtyre kategorive, atëherë duhet të tregohet kategoria e përshtatshme për funksionin fillestar, në rastin e produktit ushqimor në fjalë.

Acid

Rregullator aciditeti

Agjent fryrës

Agjent anti-shkumues

Antioksidant

Agjent rritës

Ngjyra

Emulsifikues

Kripëra emulgatore

Agjent i qëndrueshëm

Shtues të aromës

Agjent të trajtimit të miellit

Agjent shkumues

Agjent xhelformues

Agjent glazues

Krijues lagështie

Niseshte e modifikuar

Konservues

Gaz shtytës

Agjent fryrës

Izolues

Stabilizues

Ëmbëlsues

Trashës

PJESA "D" - EMËRTIMI I AROMATIZUESVE NË LISTËN E PËRBËRËSVE

1. Substancat aromatizuese emërtohen nga termat:

— "aromatizues" ose me një emër ose përshkrim më specifik të substancës aromatizuese nëse përbërësi aromatizues përmban aromatizues siç përcaktohen në pikat "b", "c", "d", "e", "f", "g" dhe "h" të pikës 3, të Udhëzimit Nr.7, date 14.12.2015 “Për aromatizuesit dhe përbërës të caktuar ushqimor me veti aromatizuese, të përdorur në prodhimin e produkteve ushqimore”;

— "aromatizues me erë tymi", ose "aromatizues me erë tymi të prodhuar nga ushqime ose kategori ose burime ushqimore" (p.sh. aromatizues me erë tymi i prodhuar nga ahu), nëse përbërësi aromatizues përmban aromatizues siç përcaktohen në gjermën "dh" të pikës 3, të Udhëzimit Nr.7, date 14.12.2015 “Për aromatizuesit dhe përbërës të caktuar ushqimor me veti aromatizuese, të përdorur në prodhimin e produkteve ushqimore” dhe i përçon ushqimit një aromë tymi.

2. Termi "natyral" për përshkrimin e aromatizuesve duhet të përdoret sipas kreut IV, pika B e Udhëzimit Nr.7, date 14.12.2015 “Për aromatizuesit dhe përbërës të caktuar ushqimor me veti aromatizuese, të përdorur në prodhimin e produkteve ushqimore”;

3. Kuinina dhe/ose kafeina e përdorur si aromatizuese në prodhimin ose përgatitjen e një produkti ushqimor përmendet sipas emrit në listën e përbërësve menjëherë pas termit "aromatizues".

PJESA "E" - EMËRTIMI I PËRBËRËSVE TË PËRBËRË

1. Një përbërës i përbërë mund të përfshihet në listën e përbërësve, me emërtimin e tij për sa kohë që kjo përcaktohet sipas ligjit ose sipas traditës, në lidhje me peshën e tij të përgjithshme dhe ndiqet menjëherë nga një listë përbërësish.

2. Pa cenuar nenin 21, lista e përbërësve për përbërësit e përbërë nuk është e detyrueshme:

a) kur përbërja e përbërësve të përbërë përcaktohet në dispozitat ekzistuese të BE-së dhe kur përbërësi i përbërë është më pak se 2% i produktit përfundimtar; megjithatë, kjo dispozitë zbatohet për aditivët ushqimor sipas pikave "a" deri në "d" të nenit 20;

b) për përbërësit e përbërë që kanë në vetvete një përzierje erëzash dhe/ose barërash që janë më pak se 2% e produktit përfundimtar, me përjashtim të aditivëve ushqimor, sipas pikave "a" deri në "d" të nenit 20; ose

c) kur përbërësi i përbërë është një produkt ushqimor për të cilin lista e përbërësve nuk është e nevojshme sipas legjislacionit ekzistues të BE-së.

SHTOJCA VIII

TREGUESIT SASIORË TË PËRBËRËSVE

1. Treguesi sasior nuk është i nevojshëm:

a) për një përbërës ose kategori përbërësish:

I. pesha neto e lëndës së thatë e të cilëve përcaktohet në përputhje me pikën 5 të shtojcës IX;

II. sasi të të cilëve janë kërkuar të shfaqen më parë në etiketim sipas dispozitave të BE-së;

III. të cilët përdoren në sasi të vogla për qëllim aromatizimi; ose

IV. të cilët, kur paraqitja me emrin e produktit ushqimor nuk është e tillë që të drejtojë zgjedhjen e konsumatorit në vendin e tregtimit, sepse ndryshimi në sasi nuk është thelbësor për të karakterizuar produktin ushqimor ose nuk e dallon atë nga produkte ushqimore të ngjashme;

b) kur dispozitat specifike të BE-së e përcaktojnë saktësisht sasinë e një përbërësi ose një kategorie përbërësish pa pasur nevojë të tregohet në etiketë; ose

c) në rastet e cituara në pikat 4 dhe 5 të pjesës A të shtojcës VII.

2. Pikat "a" dhe "b" të nenit 22, pika 1 e këtij vendimi nuk zbatohen:

a) në rastin kur çdo përbërës ose kategori përbërësish të mbuluar nga tregues "me ëmbëlsues" ose "me sheqerna dhe sheqerna diabetik", nëse ky tregues shoqëron emrin e produktit ushqimor, në përputhje me shtojcën III; ose

b) në rastin e çdo vitamine ose minerali të shtuar, nëse kjo substancë është subjekt i deklaratës së vlerave ushqimore.

3. Treguesi i sasisë së një përbërësi ose kategori përbërësish:

a) shprehet si përqindje, e cila përkon me sasinë e përbërësit ose përbërësve në kohën e përdorimit të tij/tyre; dhe

b) vendoset në ose menjëherë pas emrit të produktit ushqimor ose në listën e përbërësve në lidhje me përbërësin ose kategorinë e përbërësve në fjalë.

4. Në përjashtim nga pika 3:

a) nëse produktet ushqimore kanë humbur lagështinë si pasojë e trajtimeve me nxehtësi apo trajtimeve të tjera, sasia duhet të shprehet në përqindje e cila duhet të përkojë me sasinë e përbërësve të përdorur, në lidhje me produktin përfundimtar, përveç nëse kjo sasi ose sasia totale e të gjithë përbërësve të treguar në etiketë, tejkalon 100%, rast në të cilin sasia tregohet në bazë të peshës së përbërësve të përdorur për të përgatitur 100 g të produktit përfundimtar;

b) sasia e përbërësve të avullueshëm tregohet në bazë të proporcionit të tyre sipas peshës së produktit përfundimtar;

c) sasia e përbërësve të përdorur në formë të përqendruar apo dehidratuar dhe të riformuluar gjatë prodhimit mund të tregohet në bazë të proporcioneve të tyre sipas peshës së regjistruar përpara përqendrimit ose dehidratimit;

d) në rastin e produkteve ushqimore të përqendruara ose të dehidratuara të destinuara për t'u riformuluar me anë të shtimit të ujit, sasia e përbërësve mund të tregohet në bazë të proporcionit të tyre me peshën e produktit të riformuluar.

SHTOJCA IX

DEKLARIMI I SASISË NETO

1. Deklarimi i sasisë neto nuk është i detyrueshëm në rastin e produkteve ushqimore:

a) të cilat i nënshtrohen humbjeve të konsiderueshme në vëllim ose masë dhe që shiten në numër ose peshohen në prani të blerësit;

b) sasia neto e të cilave është më pak se 5 g ose 5 ml; gjithsesi kjo dispozitë nuk do të zbatohet për erëzat dhe barërat; ose

c) që normalisht shiten me numër, me kusht që numri i artikujve të shihet qartë dhe të numërohet lehtë nga jashtë ose nëse kjo nuk është e mundur, të deklarohet në etiketë.

2. Kur treguesi i një lloji të caktuar sasië (p.sh. sasia nominale, sasia minimale, sasia mesatare) kërkohet nga dispozitat e BE-së ose, kur nuk ka, nga dispozitat kombëtare, kjo sasi do të konsiderohet si sasia neto për qëllime të kësaj VKM-je.

3. Kur një njësi e para paketuar përbëhet nga dy ose më shumë njësi individuale të para paketuara që përmbajnë të njëjtën sasi të të njëjtit produkt, sasia neto tregohet duke cituar sasinë neto të çdo paketimi dhe numrin total të këtyre paketimeve. Deklarimi i këtyre veçorive gjithsesi nuk është i detyrueshëm kur numri total i paketimeve individuale mund të shihet qartë dhe mund të numërohet lehtë nga jashtë si dhe kur të paktën një deklarim i sasisë neto të ndodhur në çdo paketim individual mund të shihet nga jashtë.

4. Kur një njësi e para paketuar përbëhet nga dy ose më shumë paketime individuale të cilat nuk konsiderohen si njësi shitje, sasia neto jepet duke deklaruar sasinë totale neto dhe numrin total të paketimeve individuale.

5. Kur një ushqim i ngurtë vendoset në një mjedis të lëngshëm, duhet të deklarohet pesha neto e kulluar e produktit ushqimor. Kur produkti ushqimor është me glazurë, pesha neto e deklaruar e ushqimit duhet të jetë e përjashtuar nga glazura.

Për qëllim të kësaj pike, "mjedis i lëngët" janë të gjitha produktet e mëposhtme, në përzierje dhe gjithashtu të ngrira ose me ngrirje të shpejtë, me kusht që lëngu të jetë një shtesë ndaj elementeve kryesore të kësaj përgatitjeje dhe si i tillë të mos përbëjë një faktor përcaktues për blerjen: ujë, solucione ujore kripërash, shëllirë, solucione ujore të acideve ushqimore, uthull, solucione acide të sheqernave, solucione ujore të substancave të tjera ëmbëlsuese, lëngje frutash ose perimesh në rast të frutave ose perimeve.

SHTOJCA X

DATA E JETËGJATËSISË MINIMALE, DATA "TË PËRDORET PARA" DHE DATA E NGRIRJES

1. Data e jetëgjatësisë minimale tregohet si vijon:

a) data paraprihet nga fjalët:

— "Të përdoret përpara ..." kur data përfshin deklarinimin e ditës,

— "Të përdoret përpara përfundimit ..." në raste të tjera,

b) fjalët e cituara në pikën "a" shoqërohen nga:

— vetë data, ose,

— një referencë e vendit ku është vendosur data në etiketë,

Nëse është e nevojshme, këto veçori shoqërohen nga përshkrimi i kushteve të ruajtjes, të cilat duhet të plotësohen nëse produkti do të ruhet për periudhën e specifikuar;

c) data duhet të konsistojë në ditën, muajin dhe nëse është e mundur, në vitin në formë kronologjike dhe të pa koduar.

Në rastin e produkteve ushqimore:

— të cilat nuk ruhen për më shumë se 3 muaj, mjafton deklarimi i ditës dhe muajit,

— të cilat ruhen për më shumë se 3 muaj, por jo më shumë se 18 muaj, mjafton deklarimi i muajit dhe vitit,

— të cilat nuk ruhen për më shumë se 18 muaj, mjafton deklarimi i vitit,

d) sipas dispozitave të BE-së që vendosin lloje të tjera të deklarimit të datës, një deklarim të datës së jetëgjatësisë minimale është i nevojshëm për:

— frutat e freskëta dhe perimet, përfshirë patatet, që nuk janë qëruar, prerë ose trajtuar; kjo shmangie nuk zbatohet për farat e mbira dhe produktet e ngjashme, si bathët e mbira,

— verërat, verërat liker, verërat shkumëzuese, verërat e aromatizuara dhe produkte të ngjashme të përfutuara nga frutat, përveç rrushit si dhe pijet që mbulohen nga kodi CN 2206 00 të përfutuara nga rrushi ose mushti i rrushit,

— pijet që përmbajnë 10% ose më shumë të vëllimit me alkool,

— produktet e furrës ose të pastiçerisë, që, për shkak të natyrës së përmbajtjes, konsumohen normalisht brenda 24 orëve nga prodhimi i tyre,

— uthulla,

— kripa e gjellës,

— sheqeri i ngurtë,

— ëmbëlsirat, që përbëhen pothuajse vetëm nga sheqerna të aromatizuara dhe/ose të ngjyrosura,

— çamçakëzi dhe produktet e ngjashme për përlypjeje,

2. Data "të përdoret para" tregohet si vijon:

a) paraprihet nga fjalët "të përdoret para ...";

b) fjalët në pikën "a" shoqërohen nga:

— vetë data, ose,

— një referencë e vendit ku është vendosur data në etiketë,

Këto veçori ndiqen nga përshkrimi i kushteve të ruajtjes të cilat duhet të plotësohen;

c) data duhet të konsistojë në ditën, muajin dhe nëse është e mundur, në vitin në formë kronologjike dhe të pakoduar;

d) data "të përdoret para" tregohet në secilin porcion të parapaketuar.

3. Data e ngrirjes ose data e ngrirjes së parë siç përmendet në pikën 6 të shtojcës III tregohet si vijon:

a) paraprihet nga fjalët "Ngrirë më ...";

b) fjalët e cituara në pikën "a" shoqërohen nga:

— vetë data, ose,

— një referencë e vendit ku është vendosur data në etiketë,

c) data duhet të konsistojë në ditën, muajin dhe nëse është e mundur, në vitin në formë kronologjike dhe të pakoduar.

SHTOJCA XI

**LLOJET E MISHIT PËR TË CILËT DEKLARIMI I VENDIT TË ORIGINËS OSE TË
PREJARDHJES ËSHTË I DETYRUESHËM**

Kodet CN (Nomenklaturë e Kombinuar 2010)	Përshkrimi
0203	Mishi i derrave, i freskët, i ftohtë apo i ngrirë
0204	Mishi i deleve apo dhive, i freskët, i ftohtë apo i ngrirë
Ex 0207	Mishi i shpendëve të buta të krerëve 0105, i freskët, i ftohtë apo i ngrirë

SHTOJCA XII

FORTËSIA ALKOOLIKE

Fortësia aktuale alkoolike sipas vëllimit të pijeve që përmbajnë më shumë se 1,2% të vëllimit të alkoolit tregohet me shifër jo më të madhe se një. Ajo ndiqet nga simboli "% vol." dhe mund të paraprihet nga fjala "alkool" ose shkurtimi "alc".

Fortësia alkoolike përcaktohet në 20 °C.

Tolerancat e lejueshme pozitive dhe negative në lidhje me deklarinimin e fortësisë alkoolike sipas vëllimit dhe të shprehur në vlera absolute renditen në tabelën e mëposhtme. Ato zbatohen pa cenuar tolerancat që rrjedhin nga metoda e analizës së përdorur për përcaktimin e fortësisë alkoolike.

Përshkrimi i pijes	Tolerancë pozitive ose negative
1. Birra me kodin CN 2203 00 që kanë fortësi alkoolike që nuk tejkalon 5,5% vol.; pijet e pagazuara me kodin CN 2206 00 të përftuara nga rrushi	0,5% vol.
2. Birra me fortësi alkoolike që nuk tejkalon 5,5% vol.; pijet shumëzuese me kodin CN 2206 00 të përftuara nga rrushi, sidërat, rakia e dardhës, verërat e frutave dhe të ngjashme, të përftuara nga frutat përveç rrushit, gjysmë-shumëzuese ose shkumëzuese; hidromeli	1 % vol.
3. Pije që përmbajnë fruta të zbutura ose pjesë bimësh	1,5% vol.
4. Çdo pije që përmban më shumë se 1,2% me volum alkooli	0,3% vol.

SHTOJCA XIII

SASI REFERUESE

PJESA A - SASI REFERUESE DITORE PËR VITAMINAT DHE MINERALET (TEK TË RRRITURIT)

1. Vitaminat dhe mineralet të cilat mund të deklarohen dhe vlerat e tyre ushqyese referuese (NRV)

Vitaminë A (µg)	800
Vitaminë D (µg)	5
Vitaminë E (mg)	12
Vitaminë K (µg)	75
Vitaminë C (mg)	80
Tiaminë (mg)	1,1
Riboflavinë (mg)	1,4
Niacinë (mg)	16
Vitaminë B6 (mg)	1,4
Acid folik (µg)	200
Vitaminë B12 (µg)	2,5
Biotinë (µg)	50
Acid pantotenik (mg)	6
Kalium (mg)	2 000
Klorur (mg)	800
Kalcium (mg)	800
Fosfor (mg)	700
Magnez (mg)	375
Hekur (mg)	14
Zink (mg)	10

Bakër (mg)	1
Manganez (mg)	2
Fluorur (mg)	3,5
Selenium (µg)	55
Krom (µg)	40
Molibden (µg)	50
Jod (µg)	150

2. Sasi e konsiderueshme vitaminash dhe mineralesh

Si rregull, vlerat e mëposhtme merren parasysh në vendosjen e asaj që përbën sasinë e konsiderueshme:

— 15% e vlerave ushqyese referuese të specifikuara në pikën 1 të marra nga 100 g ose 100 ml në rastin e produkteve përveç pijeve,

— 7,5% e vlerave ushqyese referuese të specifikuara në pikën 1 të marra nga 100 ml në rastin e pijeve, ose,

— 15% e vlerave ushqyese referuese të specifikuara në pikën 1 për porcion nëse paketa përmban vetëm një porcion.

PJESA "B" - SASI REFERUESE PËR ENERGJINË DHE VLERAT E PËRZGJEDHURA USHQYESE PËRVEÇ VITAMINAVE DHE MINERALEVE (TEK TË RRITURIT)

Energjia dhe vlerat ushqyese	Sasi referuese
Energji	8 400 kJ/2 000 kcal
Yndyrna totale	70 g
Të ngopura	20 g
Karbohidrate	260 g
Sheqerna	90 g
Proteina	50 g
Kripë	6 g

SHTOJCA XIV

FAKTORËT E KONVERTIMIT

FAKTORËT E KONVERTIMIT PËR LLOGARITJEN E ENERGJISË

Vlera e energjisë që do të deklarohet, llogaritet me anë të faktorëve të mëposhtëm të konvertimit:

— karbohidrate (përveç polioleve),	17 kJ/g — 4 kcal/g
— poliole,	10 kJ/g — 2,4 kcal/g
— proteina,	17 kJ/g — 4 kcal/g
— yndyrna,	37 kJ/g — 9 kcal/g
— salatrime,	25 kJ/g — 6 kcal/g
— alkool (etanol),	29 kJ/g — 7 kcal/g
— acid organik,	13 kJ/g — 3 kcal/g
— fibra,	8 kJ/g — 2 kcal/g
— eritrit,	0 kJ/g — 0 kcal/g

SHTOJCA XV

SHPREHJA DHE PARAQITJA E DEKLARATËS SË VLERAVE USHQYESE

Njësitë e matjes që do të përdoren në deklaratën e vlerave ushqyese për energjinë (kiloxhaul (kJ) dhe kilokalori (kcal)) dhe për masën (gramë (g), miligramë (mg) ose mikrogramë (µg)) dhe rendi i paraqitjes së informacionit, sipas rastit, është si më poshtë:

energji	kJ/kcal
yndyra	g
nga të cilat	
— të ngopura,	g
— me një lidhje të pangopur,	g
— me shumë lidhje të pangopura,	g
karbohidrate	g
nga të cilat	
— sheqerna,	g
— poliiole,	g
— niseshte,	g
fibër	g
proteinë	g
kripë	g
vitamina dhe minerale	njësitë e specifikuara në pikën 1 të pjesës "A" të shtojcës XIII